

Aldumaxa zaldakuetshi kalta kakuzgaune zuñgajienapanaldiamak

Meja ai kalta gauwane: Pábuldu Duwe Jesúja ají múldigaba guaxal gaxaneja jalde kaltaki gauwane. Jateja juldiú sanáki ají naldaldixa izhgakuxanane, Pábulduki ai sanága. Aldéñki nóñgutsega zhinik Jateja kauwibama Muesék guiyaba kaxabajanane matshuwi tuwi, shitijiñgaba izhone. Ekibeña Jatetshi múldigaba naldiña zaxaitshixakueja Jateja ají kuíbulduk kakkbeyanane jiaga tuwi, shitijiñgaba izhone. Duwe Jesú kagi izhogueñgaki Pábuldujaña namak jañguazháne nalguakna, Duwe ipanane kue sha kakuiñgaba izhone (Ajsh 8).

Guane nalgué Duwe Jesú shuizhá, izhgate, jékaldaxa nitshiguenik aldéñ naldiña Pábulduk akizhañkatshakna, namak jañgui ipanane. Duweja ají múldigaba guaxal gagatshak, akldé giemiki asaná naldagáldekuek ekí kakkbeyal gaxá. Ekí gaxanamak na, Pábuldu san san kuíbuldu Duwe shalda guashi neyatshak, matshuwi namak ajañguá. Akna Duwe ipanane kue akldé akldéña e shalda shi kaxaldiyaldiamak jañgui, Pábulduja kalta kagakauwane. Ai kalta kakuzgaunekueki: Aldumaxa, 1 Kuldintuxa, 2 Kuldintuxa, Galdasiaxa, Epesuxa, Pildipuxa, Kuldusaxa, 1 Tesaldónikaxa, 2 Tesaldónikaxa, 1 Timuteyu, 2 Timuteyu, Titu, Pildimóñ.

Mekuetshi kalta gauwane: Pábulduja kuíbuldu Aldumaxa Duwe shalda kakkbeyazhá guane, ne axautshikueja kakkbeyatshakna namak ajañguane. Akna Pábulduja akldé shi kaxaldiyaldiamak jalde kaltaki kagakauwane. Atshak baxañki, Alduma zalda sáñkaldaja matshuwi san san kagi kagubiyane nuka nane.

Jinak ai kalta gauwane: Alduma zaldakueki juldiú saná naldagáldekue nalguakna, Saldiñga netshi Jate ezuamé izhuka kaksúñzaldi na, jigaba akizhasabiyaldixa ishkiyatenekue akldé akzukualdiamak ishkiyaldashi ashekue. Nalgué Pábulduja anuñka exa zaldakueja Duwe iyapaná guane kaldukañguenik na, jalde kalta kakuzgauwane. Jalde kalta zhinik na, Jateki me ne, sakí izhuka, ekíga na Asukuá Duwe Jesú me ne, sakí izhuka shi kaxaldiyane. Saldiñga saná zhualduxa sha atshijiñgaba katshekualgué, Duweki sha katshixa shalda zunesabiji, zunekwane shalda shi kaxaldiji kagakauwane.

Ji, ji shalda guashi jalde kalta gaune:

1. Kasak misha ji shalda kakbene (1.1-15)
2. Jateja Asukuá gaxane shaldaki mitsabé jañguakue (1.16-11.36)
 - a. Sakí nuxa Jateki janshizhe zunatuñka (1.16-17)
 - b. Jate namak jañguazhékue guiyaba tuakue kagatsé (1.18-32)
 - c. Juldiú sanákue guiyaba tuakue kagatsé (2.1-3.20)
 - d. Duwe Jesú alduna kishatshakna Jateki janshizhe zunatuñka (3.21-31)
 - e. Nauwibama Abaldahámja Jate za alduna ishixa (4.1-25)
 - f. Duwe Jesúk zhinik za Jateki zunekualdaldixa (5.1-21)
 - g. Duwe kipanatshak sha katshixa majanazunaka (6.1-23)
 - h. Ishkualdakualdiamak, guiyabaja guagauxabe atshakue zungatsaldaksá (7.1-13)
 - i. Nasuñgabaki aldunaxa kama zunuñze (7.14-25)
 - j. Jatetshi Alduna za zunuñsanegatshak janshizhe kizhuka (8.1-39)
 - k. Juldiú saná Jateja kalkualdaldixaga (9.1-11.36)

3. Duwe ipanañkaldekuañki mitsabé izhogakue (12.1-15.13)

4. Aldiwe kakkbene (15.14-16.27)

Pábulduja Aldumaxa zaldakuek kalta kakuzgaune

¹ Nas Pábulduk Duwe Jesú axazauwi, ají múldigaba guaxal nakaxaldiamak nezhgakuxanek kalta miñkuzgauwatokuge. Akze, Saldiña netshi Jateja ekíga Asukuá Duwek zñekuane shalda za guaxaldikuamak nezhgakuxane na nakú. ² Guatshak Jateja Asukuá kagik gagagá nogueña ají múldigaba naldiña zñaxaitshixakuek sakí zñekualdaldixa zññmeji ají múldigabakga kakaushanane. ³ Nalgué Asukuá Duwe Jesú amak jai kagik káguba naldi kukatshake nauwibama Dabí nanetshi atukuaga kuká. ⁴ Aldunaldiñki Jatega nalguakna shuiguenik Jateja ají kamak izhgaldakshatshakna, “Saldiña netshi Jatetshi Asukuága ne tiuwi” saldiñgak tuñshá guane. Eñki nauwiji Sáñkalda Duwe Jesúga nakldá.✧

⁵ Eñki nazikuanéñ zhinik na, Jateja éegaba guañ na-jañguñguakna, ají múldigaba shalda guaxal nakaxaldiamak nezhgakuxane. Ekíki Duwe zñekuane shalda guaxaldatshak juldiú saná naldagáldekue zhe nogauxa zhinik anuñkakueja namak ajañguéñ zhinik amak axa-janashiji, aldéñ za akldé akzamakga agazukualdiamak. ⁶ Akze, Jateja Asukuá Duwe Jesútshi kaldekshaldiamak kezhgakuxanekue, maiñ jiaga aiga na miná. ⁷ Akna maiñ

✧ 1:4 1.3-4 Mt 1.1; 12.23

Aldumaxa zaldakuek Jate mimezhgajañgui, ají minaldaldiamak mimezhgakuxanekuañ jalde kalta miñkuzgauwatokuge.

Saldiñga netshi Jate Nauwijatega, Asukuá nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú na, atemajañ éegaba guañ mimajañgui, muldetua aldunaxa señgaba miñzukui shi mimezhokshí.

Pábuldu Aldumaxa mizhdana akzeklde

⁸ Jalde kalta miñgakauwapanaldatshak, Nauwijate Asukuá Duwe Jesúk zunekuanéñ zhinik na, ezua ezua minahauxa shalda aldéñ “zeñ nzhakldék” ni mimakbeñkú. Jinake naldakí. Kagi nauxa zaldakueja maiñ Duwe namak jañgui, alduna ishiji mizhekue mimakuaka nak. ⁹ Akze, naski Jateja Asukuá zunekualdal gaxane shalda guaxaldikuamak nagatsauxa amak axazauwi izhokuge. Aldéñ axazguakugauxa mimakbeñkuge akualdi izhokuge. ¹⁰ Ekí abá naldakí mimakbeyatoxaldatshak, mimatuál nendana nakzeshi izhokugakna, Jate kaigaki miñkabizhakue najañguanake, amak nauldeyakue ni akbeyatokú. ¹¹ Jinake mimatundana nakzegakí. Jatetshi Alduna nagaunegamakbé, aldunaxa akldé mimakuiyashí, kama mimakukshaldikue nak. ¹² Ekíki nasuñgabaga Duwek za alduna ishañkalduka atuwi, ataba atabañ zhinik aldunaldiñki akuiyakshakualdiamak.

¹³ Gajakue, naski anuñka juizha mimatuál neyaldikue jañguanuge jiaga, jiyájañgaba nagitamakuál za nogatogák axañgaki neyazhánaka atuñgé miñkualdakue mimajañguge. Jinak miñkabizhdana nakzegakí. Juldiú saná naldagálde awagaxa zaldakue aldunaxa guildexaldiamak kagaunekldugamakbeñga, maiñ jiaga miñgaunexaldikue nakldegák.☆ ¹⁴ Akze, naski káguba zhekuauxa Duwe Jesú shalda kakkbeyakue

☆ 1:13 1.13 Ajsh 19.21

nagatsé atuñge. Akna kalta shizhatiyane* azhi kalta shizhatiyazháne, ishkuemuk azhi ishkué naldagáldekuek jiaga zhualdusañgaba kakbeyakue nagatsé. ¹⁵ Akna maiñ Aldumaxa mizhekue jiaga ekíga Duwe zunequane shalda miñmendana nakzeshiñgaba ni izhokú.

Duwe Jesú za zunequalka

¹⁶ Akze, múldigaba Duwe Jesú zunequane shalda jiwak nakzukuazhé. Jinake naldakí. Mieldekueja ai múldigaba namak ajañguatshakna, Jateja ají kamak kekualdaldixa nak.✧ Kasak misha nasaná juldiúkue Jateja kalkualdapananamakga axautshi sanákue jiaga kalkualdaldá guane.

¹⁷ Akze, ekí agatsaldi zunequalka nakna, Jateja miya zhinik janshizhe zunatuaka ekí zunatuñshixa: Asukuá alduna kishéñ zhinik za na sha atshazháñkalde jana, janshizhe zunatuñka. Ai shaldaga ekí sezhekldamakga zñkatshixa: “Mielde nas za alduna nazishixaki sha atshazháne jana, janshizhe tualdatshakna izhoshiñga izhokshateñkugé nakldá.”✧

Jateja saldiñga saná agatsaldi tuñka

¹⁸ Guatshak mieldekuuki ni nauwa nuxaki Saldiñga netshi Jate axabetazháldi, saldiñga nalda kutám ajanashixakue, Jate jékaldaxa izhukaja ni nauwa akldunazháldi, guiyaba kaxañ atemajañ katuñshaldixa ne awatuñshixa. Ekuuki ekí sha ajanashatshak zhinik na, axautshikue Jate shalda namaklde kakualdazháldiamak itamakuxakue. ¹⁹ Akze, Saldiñga netshi Jateja aldéñki “me ne” zñkualdaka awatuñshanéñ zhinik na saldiñgak “me ne” akualdaka. ²⁰ Jinake naldakí. Ni meja ubak naldi Jateki sakí ne, mitsá kama axaldé atuazháka naldatshak, aldéñ kagi gauwanéñ zhinik ekí awatuñshixa nak. Akze, jika

* 1:14 1.14 Atshak bual kalta shitiyanekuuki galdiegu zukuakakue. ✧ 1:16

1.16 Mlk 8:38; 1Kt 1.18 ✧ 1:17 1.17 Hab 2.4

zhekuauxa gauwanek zhinik na, e za akaldak giemi akzé, ají kama ni mitsák saldinazhíta atuaka. Akna ni meja “Jateki me skandá” guagakue agatsaldazháka naldashá.✠

²¹ Ekí Jate “me ne” kakualdatshak jiaga, akldé akzamakga akzukuakuamak agazukuazhé, ni “zeñ nzhakldék” agabeyazhé. Ne Jate shalda naldagálde, axesé ajañguatshakna, tuañ ilzekuane ashekue nak, namaklde kagajienazháka.✠ ²² Kauwizhéñgabaki matshuwi ishkué aldegatshak jiaga, alduna kaxaldegaksá guanekue nuxa jeñ abá akuane. ²³ Akna Saldiña netshi Jate za akaldak akzé, ni mitsák shuigazhíta akldé agazukuaksá gui na, kagik zalda naldaksánaldixakue niñkauwañki akldé agazukuapanane. Akze, jika káguba tuñgatse, nubá tuñgatse, béyakze kagik mishka tuñgatse azhi kagik jilbeni neñka tuñgatse nuxa akldé akzé ajañgui akiyalzabiyaldiamak axauwapanane naldashá.✠

²⁴ Ekí ajanashéñ zhinik na, nusagatse ajañgui, kauwisewá naldagálde na askuildexa, abuá na atsha guasúñzamak atshindana kakzegamak ajanashaldiamak Jateja kebesá. Ekí kauwizhéñgaba kakldunamak ataba atabañ ajanashéñ zhinik na abuák izhgazaldakuá akuane.

²⁵ Akze, kauwizhéñ Saldiña netshi Jate za na akaldak akzé namaklde ajañguaksáni na, jika akzaldagáldekue niñkauwañki akzé ajañguapanane. Ekí ajanashiji na, Jate jika na nahauxa gauwane za akldé akzamakga akzukuagábaki, eja gauwanekue niñkauwañki akldé agazukuí axazauwapanane. Guatshak Saldiña netshi Jate guana akldé akzamakga akzukuakue zaldataná nakna, “ekíga shi naldi” jañguakue.

²⁶ Ekí kutám za ajanashatshakna, Jateja kauwizhéñgabaga jiwak zaldaba kauwíjí abuá na atsha guasúñzamak

✠ 1:20 1.19-20 Ajsh 17.24-27 ✠ 1:21 1.21 Ep 4.17-18 ✠ 1:23 1.23 Dt 4.16-18; Sal 106.20; Jer 2.11

atshindana kakzegamak ajanashaldiamak kebesane. Akna munzhi jiaga sigí na ishkaldaldakuamak ishkaldalda ayushiji munzhigaba niñkauwañki ishkaldaldapanane. ²⁷ Ekibeñga na, sigí munzhi na ishkaldaldakuamak ishkaldalda ayushiji sigígaba niñkauwañki izhgalduniñgaba ishkaldaldapanane. Kauwizhéñ ekí abuá na atshá guasúñzamak ajanashéñ zhinik na, abuák guiyaba tuakue kagatsahamak atuñshixa nzha.

²⁸ Ekí za ajanashagábaki, Jate shalda mikualdakueki akzaldagálde ajañguapanatshakna, Jateja kauwizhéñ kutám ajañguxaja za kaksanexaldiamak kebesane. Ekíki atshakue kagatsaldazhámak za ajanashaldiamak. ²⁹ Ekí ajanashiji na, kauwizhéñki saldiñga sha atshá jiúñgulde za ekí ajanashál ashekue: Saldiñga nalda kutám ajanashiji, axautshikue sha akuí akuxakue. Axautshikue aldunaxá axajani na, saldiñga jika kauwijígaba naldakue za ajañguxakue. Kágubakue akiyasalshaldixa za ajañguxakue. Káguba guaxa atshixakue. Kauwizhéñgaba kaxa izhgasashixakue. Naldagálde nuxa ne káguba jian agazukualdiamak za zukuakakue. Káguba kaguldiji sha akuxakue. Dulda guashi za izhukakue. ³⁰ Kágubakue nalda aguakakue. Saldiñga netshi Jate jiaga kaguldijiñgaba ashekue. Kágubakue axabetáaki, akiyokuxakue. Kauwizhéñ za kakzé izhajani na, axautshikue aguáñ izhbashi mual za azakuakakue. Saldiñga nalda sha ajanashaldixa janaktuñkakue. Kauwijatekueja atshakue kakbeyamak axajanashazhékue. ³¹ Ekueki alduna jian jañguaksá guanekue. Sakí ajanashaldixa akuagatshak jiaga, amak ajanashazhékue. Mielde naldaldí ni nauwa izhgajañguazhékue, ni axautshikue guañ jañguazhékue. ³² Jateja mieldekueki ekí sha ajanashaldiake shuigakue kagatsé guaka kakualdatshak jiaga, amak atshalga nukakue. Ekí za ajanashagába, axautshikue jiaga ekíga

sha atshaté atuatshak, “janshibé ni ajanashi” jañguxakue nzha.

2

Jateki z~~u~~natuakuauxabé z~~u~~natuñka

¹ Ekí Jateja sha atshixakue guiyaba katuñshaldixa nakna, mitsake ezua “guiyaba tuakue agatsé nakldá” miñguaxaldiák, maiñ jiaga guiyaba tuakue miñgatsé axel-dashiñga miñgualdixa. Akbiñgaki aikue sha atshamakga miyatshixa nak.✠ ² Akze, Saldiñga netshi Jatejañki sha atshixakue agatsaldi ne katuakuauxabé tualdinik guiyaba tuakue axakezhaka z~~u~~ñkué. ³ Akna maiñga mieldek ezua sha atshane “guiyaba tuakue agatsé nakldá” miñgua-gatshaga, ekíga atshál minuká naldaldiák, ¿sakí shi Jateja guiyaba mimatuñshazháldiamak mizhakuixaldixa miñnék? ⁴ Akze, Jateki z~~u~~xaita juañ akzaldi miñkatshijiñ-gaba na, sakí izhogakue mimajañguamak ubañga izhogakí minaldaldiák jiaga, aldéñki egaba abeti, jituwi, axañga guiyaba mimatuñshakí nuka ne, ¿sakí zhinik shi aiki akzaldagálde nuxa mijañgú? Azhi Jateja sha miyatshixa majiñga, maja xaldeki aldéñ za agakualdi miñgualdiamak ekí zeñ mimajañguxá ¿miñnegakí shi na?

⁵ Ekí z~~u~~najañguatshak jiaga, mieldeke aldunaxa kuamaldeklde sha atshakue majasúñ za miñzexalga minoxaldiák, Jateja sha atshixakue kagatsaldi ne katualdiéñ akldé guiyaba atemajañ tuwa za ishikeshi guabinukakue. Atshakna saldiñgaja Jateki z~~u~~ñgatsauxabé z~~u~~natuñka ne atualdixa.

⁶ Amak z~~u~~natuatshakna, saldiñga káguba ezua, ezua sakí atshiji izhoñkalde z~~u~~natualdinik z~~u~~ñgatsahauxabe z~~u~~ñkatshaldixa.✠ ⁷ Akze, ezuaqueki Jateja “janshizhe

✠ 2:1 2.1 Mt 7.1; Lk 6.37 ✠ 2:6 2.6 Sal 62.11-12; Pr 24.12; Jer 17.10; Ez 18.30; 33.20; Mt 16.27

naxatshamalde tiuwi” kakuashi, izhoshiñga kezhokshaldiamak niji izhukakue. Ekí niji na, abá naldakí janshizhe atshál izhukakueki Jateja izhoshiñga kezhokshataná. ⁸Ekí ne, ezuakue z~~u~~nake axaldáñ za ajañguéñ zhinik na, Jateja guaká namaklde iyapanas~~u~~ñ kakzeshi na, kutám ne atshá niñkauwañki kaklduni amak ajanashiji za izhukakue. Ekue z~~u~~nake Jateja ni nauwa akldunazháldi, kaxañ atemajañ guiyaba katuñshataná.

⁹ Akze, Jateja saldiñga kutám ajanashixakue, kasak misha juldiúkue gualdinik na axautshi sanákue jiaga jibañ kakzukuatshakna, atemajañ izhajanaldixa. ¹⁰ Ekí ne, saldiñga janshizhe atshál za izhukakue z~~u~~nake, kasak misha juldiú sanákue gualdinik na axautshi sanákue jiaga, aldéñga “janshizhe nakldunamak izhomalde tiuwi” kakbeji, akldé kakzukui, aldunaxa señgaba kakzukualdixa nakldá. ¹¹ Jinake naldakí. Saldiñga netshi Jatejañki ezua za akldé axakzé tuagába, zhualduxañgaba z~~u~~ñzé z~~u~~natuñka nak. ☆

¹² Guatshak juldiú saná naldagáldekueki Jateja guiyaba jian izhoxa majane kaxaldaldazhé. Naldatshak Jateja ai guiyaba kakué azhi kaks~~u~~ñ ne katuagába, egabá sha ajanashanéñ zhinik na agajué za kezhokshaldixa. Ne juldiú saná z~~u~~nake Jateja jian izhoxa guiyaba z~~u~~ñkabajane z~~u~~ñkaldé nakna, mieldeki guiyabaja guagamak axajanashazháne katualdinik eñkáñ zhinik kagatsé katualdixa. ¹³ Akze, Jateja ni me egabá guiyaba nukajéñ zhinik me janshizhe, atshakuamak atshixa tuagábaki, guiyabaja guaká amak za atshál izhuka na janshizhe, atshakuamak atshixa tuñka. ¹⁴ Guatshak juldiú saná naldagáldekueki guiyaba kaltak sezheklde kaxaldaldazhé. Naldatshak kauwizhéñgaba mitsake guiyabaja guagamak ajanashatshak, sakí jian izhoxa

☆ 2:11 2.11 Dt 10.17

aldunaxa kakuega ne awatuñshixa. ¹⁵ Akze, sha ajanashatshak kauwíj aldunaja “atshasúñzamak sha atshikú” kakldekshixa. Azhi janshizhe ajanashatshak aldunajaña “janshibé atshakuamak sha atshikú” kakldekshixa. Ai zhinik na, kauwizhéñgaba aldunaxa guiyabaja sakí jian izhogakue guaká kakuega ne awatuñshixa. ¹⁶ Akna, auxa zegatshak Saldiña netshi Jateja Asukuá Duwe Jesúk zhinik káguba zhekuauxa zúñgatsaldi azhi zúñgatsaldakí ne zúnatualdixa. Atshakna jai kagik ziñ me atsha guakuauxa, azhi aldunaldi jañgua guakuauxa ne jiaga zúñgatualdixa. Akze, nas Duwe zúnekuane shalda guaxaldatshak, “ekíga zúnatualdixa nakldá” guakuge naldashá.

Jateja juldiúkueki guiyaba kaxabajane

¹⁷ Guatshak maiñ juldiúkuañ Saldiña netshi Jateja nauwibama Muesék guiyaba zúñkabajanéñ me, “naski Jatetshi naugakna nepanaldixa shakldá” jañgui, sekuazhikshiji mizhekue. ¹⁸ Akze, guiyaba shi miñkaldiyanéñ zhinik na, Jateja jian izhoxa mimajañguxa miñkualdi, janshizhe atsha izhgakuxaminaka. ¹⁹ Ekí auxaga miñkué itshani mizhogéñ zhinik na, axautshi sanákueki uba isé jiúñgulda tuñshakuamak Jatetshi jiúñgulda katuñshaminaka miñneka. Ekíga na, tuañ zaldi ashekuekue muñshí kakkukui namaklde katuñshaminaka miñneka. ²⁰ Ekíga na, Jate shalda aksúñzekue azhi muldetua jañgua akzegazhékue Jate shalda shaxaldiyaminaka miñneka. Jinak ekí miñnegakí. Guiyaba sezhekldé Jateja namaklde miñwashexaldiamak miñkabajane miñkaldé nak.

²¹ Akna, maiñ axautshikue guiyaba shi miyaxaldiy-atshak, ¿jinak axaldáñ shi ishaldiyabíne sha? Maiñ “tushegasúñze” miñguagatshak, ¿jinak shi tushexalga

minók? ²² Ekibeñga na, “misewá naldagálde na askuilde-gasé” miñguagatshak jiaga, ¿jinak shi axautshi tsewa na askuildexalga minók? Azhi kágubakueja jigaba akiyalzabiyaldixa ishkiyatenekue miñguldiñka miñguagatshak jiaga, ¿jinak shi ai ishkiyatenetshi juwíldi tushex-alga minók? ²³ Ekíga na, Jatetshi guiyaba miñkaldé shalda sekuamizhikshatshak jiaga, aija guagamak atshabíneñ zhinik na Jate aguáñ izhbashi mual atshashib-iná. ²⁴ Ekí miyatshéñ zhinik na Jatetshi múldigabak sezhekldamakbé: “Maiñga miñgatsé na juldiú saná naldagáldekueja Jate nalda axakuashi, aguáñ izhbashiji ashekue nakldá.”☆

²⁵ Guatshak juldiú sanáke Jateja ají zunezhgakuxane ishkualdi nogakualdiamak nauwa abeñguakue zñmenamak abeñguamine, guiyabaja guagamak mizhekualdaldiák zñake, amak abeñguamine miñkazauwaldixa. Azhi abuáke miyabeñguatshak jiaga, guiyabaja guagamak izhogakí minaldaldiák zñana, Jateja abeñguazhámine janañga, ají naldabíne mimatualdixa. ²⁶ Ne axautshi saná abeñguagáldekue niñkauwañki, guiyabaja guagamak ashekualdaldiák, Jateja abeñguane janañga ají giemikue katualdixa. ²⁷ Akna abuák abeñguagáldekue guiyabaja guagamak ajanashéñ zhinik na, maiñ Jateja guiyaba mimatuñshakue miñgatsé axamindaxaldixa. Jinake naldakí. Maiñ juldiúkue abeñguamineke, guiyaba sezhekilde miñkaldaldatshak jiaga, amak axatshazhámine nak.

²⁸ Akze, Jateja mieldeki juldiú saná kukane, azhi ají ne ishkualdi noxaldiamak abak abeñgua me atshéñ zhinik ají giemi tuazhaldixa. ²⁹ Ekí ne, mielde naldaldí Jatetshi Aldunaja abisajañ kukshatshak zhinik na, aldéñki ají giemi, juldiú saná jana tualdixa. Akze, guiyaba sezhekildeja

☆ 2:24 2.24 Is 52.5

guagamak abeñguane azhi abeñguazháne za tuagábaki, aldunaldi abeñgui guxá jana abisajañ kukane na ají giemikue katuñka. Akna kágubakuejañki “janshizhekue tiuwi” katuakí naldaldiák jiaga, Jateja z~~u~~nake janshizhe katualdixa nzha.✠

3

Jateki amak za atshixa

¹ Ekí guaxaldatshak, ezuake ekí guakbinaka: Ake, tukí juldiú kukañkaldéñ, azhi nauwa abeñguañkaldéñ zhinik me Jateja ajíkue z~~u~~natuazháka nake, ¿sakí shi juldiú saná nalda z~~u~~ñkazauwaka na? ² Guatshak juldiú saná kaldahakna matshuwi nalda akzega ne guakldaka. Akldé akzeki, Jateja ai sanák guana ají múldigaba naldi z~~u~~ñkabajane.✠ ³ Ne anuñka nasanákuejañki Jatek sakí ax-ajanashaldixa agabenamak axajanashazhá guanéñ zhinik, ¿Jateja sakí z~~u~~ñkatshaldixa guaklde amak z~~u~~ñkatshazhá gualdixa shi mijañgú? ⁴ Ni mitsák ekí atshazhé naldashá. Akze, saldiñga káguba naldagálde zukuakakue naldatshak, Saldiñga netshi Jate z~~u~~nake namak za zukuaka nakna, sakí atshaldixa guagamak za atshixa. Ai shaldaga na ají múldigabak ekí sezheklde:

“Jate, mañki sha atshixa matualdinik agatsahamak za agatsé ne axamizhaka mawatuñka nakna, mieldeja sha atshamalde makuagatshak jiaga, sha atshabáldega mawatualdixa nakldá.”✠

⁵ Naldatshak nas~~u~~ñ sha atshañkaldéñ zhinik na, Jateja janshizhe z~~u~~ñkatshazhá gualdiák z~~u~~ñkatshakuamak z~~u~~ñkatshixa kawatuñshixa. Akna ¿sakí shi guagakualdixa na? Jateja kaxañ atemajañ guiyaba z~~u~~natuñshatshak, ¿z~~u~~natuñshas~~u~~ñzamak z~~u~~natuñshixá shi guagakualdixa

✠ 2:29 2.25-29 Dt 10.16; 30.6; Jer 4.4 ✠ 3:2 3.2 Sal 147.19-20 ✠ 3:4 3.4 Sal 51.4

na? Ekí miñmeñkugeki kágubaja jañguakldegamak nuxa guaklduge. ⁶ Ni mitsák ekí jañguakue zũñgatsaldazháka. Azhi Jateja nasũñ zũñgatsé ne zũnatuakí guashiñki, ake, ¿sákí shi saldiñga saná nahauxa míñgaki kagatsaldi azhi kagatsaldakí ne katuaka na? ⁷ Azhi ezuajañki ekí jiaga guagaka: “Nas naldagálde zukuakugéñ zhinik guana Saldiñga netshi Jate namak za zukuaka kágubakuek tuñshikugéñ zhinik na, Jate akldé akldéñga akzamak agazukushanaka. Nakna ¿jinak shi Jate sha atshikuge nagatsaldi ne natuaka na?” ⁸ Ekí namak naldaka nake, “Ake, kutámgaba kuizatshijí. Ekíki janshi zukuakualdiamak.” Ne ezuakueki sha nakuashiñga ekíga guakuge nakuaklde. Akna, Jateja ekí nakuakldekue kagatsaldi ne katuatshak kagatsahamak axakezhaxaldixa nzha.

Ni ezua sha atshagálde izhogakí

⁹ Guake, ¿sákí jañguakualdixa shi na? Jateja juldiú sanákuañki ¿axautshi sanákue zhakaldak janshizhe zũnatuñka sha? ¿Naldagálde! Au miñmeyanuge, nasaná juldiúkuek, axautshi sanákuek zhualduxañgaba sha katshixa nakna, Jateja zhualduxañga zũñgatsaldi ne axazũndaka. ¹⁰ Ai shaldaga na, ekí sezheklde: “Ni me jiaga janshizhe, sha atshagálde izhogazhé.

Ni ezua nuxaki ekí izhogazhé.

¹¹ Jate ‘me ne’ muldetua agajienaka ni ezua naldazhé.

Ni meja e muldetua niji za izhogazhé.

¹² Ne saldiñga Jatek axajuezhi iyajuldú guanekue.

Saldiñga kutám za atshixakue.

Akna ni me jiaga janshizhe atshiji za izhogazhé.

Ni ezua nuxaki ekí izhogazhé.”☆

13 “Azakuagatshake jika shuane diuwi mikzukuakuamak nusagatsaldi za zukuakakue.

Naldagálde nuxa káguba jian agazukualdiamak za zukuakakue.”✧

“Ekí azakuagatshakna kauwiji juáñgaldaki takbitshi kumaldauwa suldimáñ akldogamakbé, axautshi akiyasalshaldiamak za zukuakakue.”✧

14 “Ekí izhoshi na, azakuagauxa axautshi ‘agisa guakuéñ’ za zukuakakue.

Axautshikue kaguldiji zhikjuizhanáaki za zukuakakue.”✧

15 “Káguba guaxa gundana kakzeshiñgaba, amak atshixakue.

16 Mani mani aldeyatshak eñka jiaga zuzusakui, kágubakue itshanshi za neyatukakue.

17 ‘Sakíga ni axautshikue na señgaba zhe noxa na’ kaksúñzekue.”✧

18 “Ekí izhukakueki ‘Saldiñga netshi Jate axabetakue, zhema mikizhogakue shakldá’ ajañguazhékue nakldá.”✧

Ekí sezheklde naldashá.

19 Akze ekí zũñkué, nasũñ juldiú sanák Jateja guiyaba zũñsanexaldiamak ají múldigabak zũñkabajane nak, aija sakí izhogakue zũñmeñka. Ai zhinik na Jateja mielde agatsé guagatshak ni me ishkuá akzegazháka. Akna Jateja saldiñga saná nahauxa sha atshane agatsé axezhaka. 20 Akze, ni me guiyabaja guagauxa atshazhé nakna, guiyabaja guagamak atshéñ zhinik nuxa Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tuazhé. Ne guiyabaki sha katshixa nuxa ne zũnelzũtuñshixa nakldá.✧

✧ 3:13 3.13 Sal 5.9 ✧ 3:13 3.13 Sal 140.3 ✧ 3:14 3.14 Sal 10.7 ✧ 3:17 3.15-17 Is 59.7-8 ✧ 3:18 3.18 Sal 36.1 ✧ 3:20 3.20 Sal 143.2; Ga 2.16

Duwek alduna kishatshakna Jateki janshizhe zʌnatuñka

²¹ Naldatshak kaigaki Saldiñga netshi Jateja jiñ zhinik sha atshazháñkalde jana, janshizhe zʌnatuñka mu zʌñgisekuá guane. Aiki guiyabaja guagamak atshakuéñ nuxa naldazhé. Ne Jateja nauwibama Muesék, ají múldigaba naldiñga zʌxaitshixakuek jalde jiúñgulde shaldaga ají múldigabak zʌñmeyá guanane. ²² Aiki, Jateja saldiñga Asukuá Duwe Jesú zʌnekuane namak ajañgui, alduna iyashixakueki sha atshagálde jana, janshizhe katuñka. Aldéñki saná na nahauxa zhualduxañgaba zʌnatuñka.✧

²³ Akze, kágubak katshekuauxa ijulduni mual, sha atshál katshekue nakna, ni ezuak Saldiñga netshi Jate akaldak akzeja janshizhe izhogakue zʌnajañguaneñka akldañkazhá guáñkalde. ²⁴ Naldatshak Duwe Jesú sha katshixa shalda zʌnesabinéñ zhinik na, Jateja éegaba guañ zʌnajañgui nasʌñgaba ilzabiyakue zʌnajañguagába, sha atshazháñkalde jana, janshizhe zʌnatuñka. ²⁵ Aldéñ Asukuá ekí zʌnesabiyal zʌñgakagatshak, eñki abi akzuldí nauwitsaldí shuigatshakna zʌnekuá guane. Ekíki mieldejañki “Duweki nekuanamak shakldá” jañguatshakna, Jateja sha atshixa axabetaldiamak. Ai zhinik na, Jateki tuakuauxabé tuwi atshakuamak atshixa ne awatuñshá guane. Akze, Jateja Asukuá zʌnesabiyal gagagá nogueñgaki káguba sha ajanashatshak jiaga abeti, ai za kagatuagába, axañga guiyaba katuñshazháne. ²⁶ Jinake Asukuá gaxane naldakí. Kaigaki aldéñ jian atshakuamak za atshixa awatuñshaldiamak. Aldéñki tuakuauxabé za tuñka izhoshi na, mieldekie Duwe Jesú namak ajañguxakueki sha ajanashagálde jana, janshizhe katuñka awatuñshaldiamak.

✧ 3:22 3.22 Ga 2.16

²⁷ Ekí nakna, ¿guiyabaja guagamak katshéñ zhinik Jateja janshizhe z~~u~~natune shalda shi sekuazhikshanaz~~u~~naka na? Naldagálde. Jateja ni me guiyabaja guagamak atshéñ zhinik nuxa janshizhe tuagába, Asukuá alduna kishéñ zhinik za na sha atshazháñkalde jana, janshizhe z~~u~~natuñka. ²⁸ Akna ekí guakldaz~~u~~naka: Ni me guiyabaja guagamak atshéñ zhinik nuxa Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tuazhé. Ezuañgabaki Asukuá alduna kishéñ za na sha atshazháñkalde jana, janshizhe z~~u~~natuñka z~~u~~ñkué nakldá.

²⁹ Azhi ¿Saldiñga netshi Jateki juldiúkuetshi Jate za izhuka shi mijañgú? Aldéñki saná nahauxatshi Jate izhukaki ¿miñnegakí shi na? Akze, juldiú naldagáldekuetshi jiaga Jate naldashá. ³⁰ Saldiñga netshi Jateki ezuamé izhogakna, juldiú saná abeñguane azhi axautshi saná abeñguazháne naldaldiák jiaga, Asukuá Duwe namak jañgui alduna ishéñ zhinik za na sha atshazháne jana, janshizhe tuñka. ☆ ³¹ Akna, Jateja Asukuá alduna kishéñ zhinik za janshizhe z~~u~~natuaka nake, guiyaba jian izhoxaki ¿akzaldaksánsha guxá shi mijañgú? ¡Ekíki naldakí! Akbiñgaki Duwek alduna kishéñ zhinik guana guiyaba amak atshanaz~~u~~naka naldashá.

4

Abaldahámki Jate za alduna ishixa

¹ Guatshak nauwisaná juldiútshi abama Abaldahám kagastuatshak, jiñ zhinik Jateja janshizhe matuwa jiuñgulde shitiyane ¿sakí agajañguanaz~~u~~naka shi na? ² Aldéñgaba janshizhe atshiji izhoguéñ zhinik Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tunaldíñki, sekuazhikshaka nane. Naldatshak ni ji shalda Jate sekua akizhikshaka naldazhé.

☆ 3:30 3.29-30 Dt 6.4; Ga 3.20

³ Akze, Jatetshi múldigabak ekí sezheklde: “Abaldahámki Saldiña netshi Jateja axatshaldixa akbene namak jañguñguéñ zhinik na, sha atshagálde janaña, janshizhe tune nakldá.”☆

⁴ Guatshak mieldeki kasa izhgauwi jiba atshanega, akzabiyakue zahamak agasabiyatshak agaxauwi nuxa guazhé. ⁵ Ne mieldeki Jateja janshizhe tualdiamak kama ilshagábaki, e alduna ishaldiák, éegaba sha atshagálde jana, janshizhe tuñka. Akze, Jatejañki kutám atshixakue jiaga ekíga sha atshagálde jana, janshizhe katuaka nakldá.

⁶ Ai shaldaga na nauwibama Dabíja jiaga, Jatejañki mielde janshizhe atshixa za tuagába, éegaba sha atshagálde jana, janshizhe tuwi na, aiki zeñ jañguxa shalda ekí guashi sezheklde:

⁷ “Mielde ijulduni mual sha atshane Jateja axabetaneki zeñ naldaldixa.

Ekíga na, kutám atshixakue Jateja ai agatuaksá guaneki zeñ naldaldixa.

⁸ Akze, Jateja káguba sha atshane shalda ni mitsák tuazhaldixaki zeñ naldaldixa nakldá.”☆

⁹ Ekí guakáki ¿juldiú sanákue, nauwa abeñguañkaldekuek za ekíga zeñ naldakualdixakue, azhi axautshi saná, abeñguazhánekue jiaga, ekíga zeñ naldaldixakue shi mijañgú? Zhualduxañgaba ekí zeñ naldakualdixa. Akze, nauwibama Abaldahámki Jate za alduna isha izhoguakna, Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tunane miñmenuge.

¹⁰ ¿Mitsák shi amak tuatoná? ¿Nauwibama nauwa abeñguñgueni azhi abeñguagáña shi ekí tuatoná? Abeñguñgueni ekí tuapanazháne, abeñguagá guana ekí tuapanane naldashá.

¹¹ Guñguenik aldiwan Jateja ají kaldé ishkualdi nogakualdiamak nauwa abeñguakue akbeyatshak

amak abeñguá guane.✠ Akze, nauwibamaki abeñguagá nogueña Jatek alduna isha izhoguén zhinik na, Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tune awatuñshaldiamak ekí abeñguakue akbeyá. Akna mielde ekíga abeñguazhánekueja Jatek za alduna iyashatshakna, Jateja nauwibama sha atshagálde jana, janshizhe tunamakbeña katuñka. Ekí zhinik na, aldunaldiñki Abaldahám kauwijatega izhuka. ¹² Ekíga na, juldiú saná mielde kueki nauwa abeñgua za atshagába, nauwibamaja abuák abeñguagáña Jatek za alduna ishixa nanamak alduna ishixakue jiaga Abaldahám kauwijatega izhuka nakldá.

Jateja zũñmene namak kajañguatshakna kipanka ¹³ Guatshak Saldiña netshi Jateja kagik zhekuauxa nekue zeñ kajañgualdixa guakldaneki, nauwibama Abaldahám atukuakue juizhiña bieni jana iyapanaldixa akbenane. Ekí akbeneki guiyaba jian izhoxa nauwibama Muesék agenaldixaja guagamak izhonéñ zhinik ekí ipanaldixa akbeyazhá guane. Ne sakí zhinik ekí ipanaka naldakí. Jateja nauwibamak janshizhe axatshaldixa akbeyatshak, “nakbeyanamak naxatshaldixa shakldá” jañgui, alduna ishiñguakna Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tune nak.✠ ¹⁴ Akze, guiyabaja guagamak izhukakue za Jateja janshizhe zũñkatshaldixa zũñmene iyapanaka guashiñki, ake, Jatek alduna ishakue niñkauwañki akzaldaksá guaka. Ekibeña ake, Jateja nauwibamak janshizhe axatshaldixa akbenane jiaga akzaldaksá guaka.✠ ¹⁵ Jinake guiyabak zhinik za zeñ zũnajañguazhé naldakí. Guiyabaja izhogakue zũñmeyauxabé atshakí naldakualdiake, Jateja kaxañ

✠ 4:11 4.11 Gn 17.10 ✠ 4:13 4.13 Gn 17.4-6; 22.17; Ga 3.29 ✠ 4:14 4.14 Ga 3.18

atemajañ guiyaba zʉnatuñshaldixa nak. Akze, guiyaba zʉñkaldaldakí guashiñki eñkáñ ijulduni mual kakuxá zegazháka naldashá.

¹⁶ Akna Saldiñga netshi Jate alduna isha guakualdiakna, nauwibamak janshizhe zʉñkatshaldixa akbenane ipanakualdixaga. Jinake naldakí. Jatejañki éegaba guañ zʉnajañgui amak zʉñkatshaldixaga jañguane nak. Akze, juldiú sanákue guiyaba zʉñkaldé, azhi axautshi saná kaxaldaldazhékie jiaga, nauwibama Abaldahámja Jate za alduna ishanamak ishakualdiake, aldunaldiñki Abaldahám nauwijatega izhuka.✠ Akna, saldiñga ají sukua nekaldekuañ “Jateja nauwibama janshizhe axatshaldixa akbenanamakga zʉñkatshaldixaga shakldá” zʉñkualdaka. ¹⁷Jateja nauwibamak ekí akbeyaté sezhekldane: “Mañki matshuwi saná tshate mizhokshaldikue ni mezhgakukú.”✠ Ekí akbeyatshakna nauwibamaja “nakbenamak naxatshaldixaga shakldá” jañgui, alduna ishane. Akze, Saldiñga netshi Jateki káguba shuane mokue be izhokshaka, jigaba naldazhé jiaga nalshaka alduna ishane nakldá.

¹⁸ Guatshak Jateja ekí axatshaldixa akbeyatogatshake, nauwibama somá axaldegazhákldegeñ itsék guatshak jiaga, “sakí mi somá naxaldekshakldék” jañguagába, “Jatejañki amak naxaldekshaldixaga shakldá” jañgui, jiaktú za izhonane. Ekí izhoguéñ zhinik na, Jateja “mitukuakue zʉxaita zalda migiltekshaldikue niyó”✠ akbeyanamakga matshuwi sanákuetshi ajate nek guanane. ¹⁹ Aldéñki amak axatshaldixa jiaktuatogatshake, abúake shuane jana duebaldeshiñgaba, anuñka 100 kagi itsegatoguéñ, asewá Saldaki somá axaldegazhákldegeñ zʉxaitá giemi guanane. Ekí tuatshak jiaga, Jateja somá axaldekshaldixa

✠ 4:16 4.16 Ga 3.7 ✠ 4:17 4.17 Gn 17.5 ✠ 4:18 4.18 Gn 15.5

akbene za namak jañgui, abá naldakí agatsauxa alduna ishiji izhonane.

²⁰ Ekí jiaktuwi izhoguéñ, ni mitsák mozhua mozhua akldeshi “naxaldeksakldegamak ne” jañguagábaki, Jate za akldé akldénga alduna ishiji izhone. Aldéñki Jateja somá axaldeksaldixa shalda “zeñ nzhakldék” za akbeji izhogatoguéñ, ²¹ “Jatejañki nakbenamak naxaldeksaka auxaga kama axaldé shakldá” jañgui za alduna ishiji izhone. ²² Ekí alduna ishixa tuatshakna Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tune. ²³ Ekí nauwibama “Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tune”[☆] guashi sezhegatshak, e shalda za guashi sezhegasháne. ²⁴ Ne nastuñ “Jateki Asukuá nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú shuigueni izhgaldakshá guane shakldá” kajañguxakuañ jiaga, Jateja ekíga sha atshazháñkalde jana, janshizhe zñnatualdixa guashi sezhekldane. ²⁵ Akze, Duweki sha katshixa shalda zñnesabiji shuixaldiamak aké guane. Ekí shuiguenik Jateja sha atshazháñkalde jana, janshizhe zñnatualdiamakna mokue izhgaldakshá guane nakldá.[☆]

5

Duweki Jate na señgaba zhe zñnaldokshixa

¹ Akze, Duwe Jesú namak jañgui alduna kishéñ zhinik na, Jate sha atshazháñkalde jana, janshizhe zñnatuñka. Akna nauwiji Sáñkalda Duwe zñnekuanéñ zhinik na, Ajate na señgaba zhe kalduka. ² Akze, Duwe Jesú juwí zñngakpeshi guxá jana zññkatshanéñ zhinik na, Jateki mitsá éegaba guañ zñnajañgual za nuká zññneshi na, eñkáñ za kama gúxañkalde kizhuka. Ekí noshi na, “Saldiñga netshi Jateja ají muñshí zaldaba zñnatuñshaldixaga shakldá” jañgui, zeñ zññneshi

[☆] 4:23 4.23 Gn 15.6 [☆] 4:25 4.25 Is 53.4-5

jiaktuál za nogakualdixa. ³ Ekí zũñkatsaldixa shalda za zeñ itshanagábaki, nasũñ Duwe ipañañkalde shalda jibañ katuweñ jiaga zeñ zũñneshi kizhuka. Jinake ekí zũñnegakí. Ekí jibañ tuañkaldoxaldiéñ na, abá naldakí abeti izhoxa shitiyakualdixa zũñkué nak.✠ ⁴ Amak abá naldakí abeti kizhogéñ zhinik na, Jate aldéñ akl-dunamak kizhuka kaldé zũnatuuldixa. Akna “Jateja janshizhe zũñkatsaldixa zũñmene zũñkatsaldixaga shakldá” jañgui jiaktuwi za kizhuka. ⁵ Ekí janshizhe zũñkatsaldixa jiaktuañkaldogatshak, ni mitsák axesé nuxa jiaktuatoñkalde zegazhíta zũñkué. Jinake ekí zũñkualdakí. Jatejañki ají Alduna nasũñldi izhoxaldiamak zũñgenek na mitsá zũnezhgajañguiñgaba izhuka zũñwashekuxa nak.

⁶ Guatshak nasũñgaba ishkualdasũñ atuwi katshekualguéñ, Duwe Jesúki sha katshixakuañ zũnekualdaldiamak Jateja shuigakue jañguanalgueñ niuwañki amak nauwitsaldí shuizhá guane.✠ ⁷ Akze, janshizhekue shalda shuigaxañ akegakakuega naki ni me naldakí. Azhi ezuak ska zũxaita janshizhe za izhuka shaldaki shuigaxañ akegaka na. ⁸ Ne Saldiñga netshi Jateja aldéñ zũnezhgajañguxa zũnake ekí zũnatuñshixa: Nasũñki sha atshiji katshekualgué jiaga, Asukuá Duwe Jesú Zũnekualka nauwitsaldí shuizhá guane naldashá.✠

⁹ Ekí Asukuá Duweki abi akzuldi nauwitsaldí shuizhá guanéñ zhinik na, Jateja janshizhe, sha atshazháñkalde jana zũnatuñka. Ekí ne, akldé ne míñgaki, aldéñ káguba kaxañ atemajañ guiyaba tuñshaldiéñ ldiuwañ zegatshak, “ekí guiyaba tuakuek Duweki nazikualdaldixaga shakldá” muldetua zũñkué nakldá. ¹⁰ Jinake naldakí. Axañgaki Jate zũñguldiñka izhoxañkaldoguéñ, aldéñga nasũñ na

✠ 5:3 5.3 St 1.2-3 ✠ 5:6 5.6 1Pe 3.18; 1Kt 15.3 ✠ 5:8 5.8 Jñ 3.16; 1Jñ 4.10

mokue ishkalbaldexaldiamak Asukuá nauwitsaldí shuixal gaxá guane nak. ✧ Ekí ne ẓneshkabakuanekuañ mñngaki, Duwe shuiguenik mokue izhgate, be izhukaki “auxa zegatshak guiyaba tuakuek nazikualdaldixaga shakldá” muldetua ẓñkué. ¹¹ Alde shalda za zeñ itshanagába, nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú nauwitsaldí shuanéñ zhinik na Saldiñga netshi Jateja aldéñ na muldetua ẓneshkabakuá guane shalda jiaga zeñ kitshanka naldashá.

Adáñ ẓñkuldiane, Duwe Jesúki ẓnekuane

¹² Akze, kasak zalda sigí ezuamé nauwibama Adáñ sha atshiñguéñ zhinik na, káguba saná nahauxa sha atshixagaba alditshigapanane. Ekíga na, nauwibama sha atshiñguakna shuigakue agatsalguamak, saldiñga káguba sha katshixa shalda shuigakue ẓñgatsé nitshigapanane. ✧ ¹³ Guatshak Jateja jian izhoxa guiyaba nauwibama Muesék ẓñkabajagá nogueña jiaga, káguba sha atshijiñga ashekuanane. Naldatshak guiyaba kaxaldaldazhé nalguakna, guiyabak zhinik kagatsaldi ne kawat-uazhé nane. ¹⁴ Naldatshak nauwibama Adáñ zhinik nauwibama Muesé izhoguéñ yo, saldiñga sha ajanashiji za ashekualguakna shuigakue kagatsalguamak ashuanane. Amak sha ajanashatshak, nauwibama Adáñ Jateja ezua axatshakue akbene nalgué amak axatshazhá guanamak agatsaldi sha ajanashazhá guanekue jiaga ashuizhañga guanane. ✧

Guatshak nauwibama Adáñ zhinik saldiñga sha atsha, shuixa nitshigapananamak, aldiwan naxaldixa nalgueki Duwe Jesú ixagabaldekldéñ zhinik janshizhe atsha nitshigapanane. ¹⁵ Akze, nauwibama Adáñ sha atshák ijuldune na, Jateja éegaba guañ ẓñnajañgua na, zhuajana

✧ 5:10 5.10 2Kt 5.18-20 ✧ 5:12 5.12 Gn 3.6-19 ✧ 5:14 5.14 Gn 2.16-17; 3.11-12

agatsaldazhé. Sigí ezuamé naldi, sha atshiji, ijuldunguéñ zhinik na, saldiñga ijulduñkalde shalda shuigakuegaba zũngatsegapanane. Ekí ne akldé ne míñgaki, Jate éegaba guaň zũnajañgui na, Asukuá Duwe Jesú ixagabaldeklde ezuamék zhinik saldiñga zũxaita zalda éegaba janshibé zũñkatshiji nitshigapanane. ¹⁶ Akze, ezuamé sha atshane na, Jateja éegaba guaň zũnajañgua nañki izhguashasá sha agatsé. Ekí ezuamé sha atshiñguéñ zhinik saldiñga amak sha atshiji katshekualdapanguakna, Jateja guiyaba tuakue zũngatsé axazũndagapanane. Amak sha atshijiñgaba katshekualdatshak jiaga, Jateki éegaba guaň zũnajañgui zũnekuanéñ zhinik na, sha atshazháñkalde jana, janshizhe zũnatuwa jiũngulde zũnatuñshane. ¹⁷ Akze, ezuamé ijulduni, sha atshiñguéñ zhinik guana saldiñga shuigakuegaba zũngatsaldapanane. Ekí ne akldé ne míñgaki, Jate zũxaita éegaba guaň zũnajañgui na axaldáñ ilzabiyakue zũñshishagábaki, zũñkabeti, sha atshazháñkalde jana, janshizhe zũnatuwa jiũngulde naldapanane. Akna mieldeki Duwe Jesú ezuamé ne zũnekuane namak jañgui ipanañkaldekuañki aldéñ na saneshi abisa-jañ izhoshiñga zũnezhokshapanane nzha.

¹⁸ Akze, nauwibama Adáñ ezuamé ijulduni, sha atshiñguéñ zhinik na, káguba saná nahauxa guiyaba tuakue agatsé axakeyaldagapanane. Ekibeñga na, Duwe Jesú ezuamé ne zũnake Ajateja shuigakue jañguanalgua-mak axatshakue agatsahamak atshiñguéñ zhinik na, sha atshazháñkalde jana, janshizhe zũnatuwa naldapanane. Ai zhinik saldiñga káguba izhoshiñga izhoxa jiũngulde naldapanane. ☆ ¹⁹ Akze, ezuamék Jateja atshakue akbene amak axatshazháneñ zhinik na, saldiñga sha atshixagaba nitshigapanane. Ekibeñga na jiak, ezuamék Jateja axatshakue jañguanalgua-mak axatshiñguéñ zhinik na, mat-

☆ 5:18 5.18 1Kt 15.22

shuowi nekue sha atshazháne jana, janshizhe katuaka nitshigapanane.

²⁰ Guatshak káguba mitsá sha atshijiñgaba ashekue kezhgastuñshaldiamak, Jateja guiyaba jian izhoxa zũñkabajanane. Naldatshak kágubaki akldé akldēnga sha ajanashatshak, Jate zũnake zũxaita zalda akldé akldēnga éegaba guañ zũnajañgualga za izhuka. ²¹ Ekí zũnajañgui na, axañki sha atshája zũñsaneshi saldiñga sha katshixa nalguák shuigakuegaba zũñgatsé nitshigapananamakbeñga, Jate éegaba guañ zũnajañguxaga za zũñsaneshi, nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú zũnekuanéñ zhinik sha atshazháñkalde jana, janshizhe zũnatuwa nitshigapanane. Ai zhinik na jékaldaxa izhoshiñga zũnezhokshataná nakldá.

6

Sha katshixaki mashakue

¹ Ekí nakna ¿sakí shi akldé guagakue na? Nasũñ sha katshatshak Jate éegaba guañ zũnajañguxa nakna, akldé akldēnga guañ zũnajañgualdiamak ake, ¿sha atshalga nogakue shi zũñgatsá? ² ¿Ekíki naldazháka! Akze, ezua shuane sha atshája aksanegaksánamakbe, zũñsanegaksá guane itshanakue zũñgatsé. Akna, ¿sakí shi sha atshalga izhogakualdixa na? ³ ¿Ekí miñsũñ shi naldaka na? Duwe Jesútshi nekalde awatuñshakualdiamake, nik zũnajaukshatshake, sakí kizhuka naneki Duwe nañga shua guáñkalde jana kaldé. ⁴ Akze, nik zũnajaukshatshake, Duwe shuane abegatshaga e na zũnabexá guane zhuxañga kaldé kitshanka. Ekíki Jateja Asukuá shuiguenik ají kama zũxaita nek mokue izhgaldakshanamakga, aldunake abisajañ izhogakualdiamak. ✧

⁵ Guatshak Duwe Jesú shuigatshaga aldéñ na shua guáñkalde zhuxaŋga kaldé nake, “Aldéñki shuigueni Ajateja mokue izhgaldakshanamakga, nasuñ jiaga abisajañ zunezhokshixa shakldá” muldetua zuñkué. ⁶ Akze, ekí jiaga zuñkué: Axañgaki sha atshindana zuñzekaja za zuñsaneka kizhogué, Duwe kaldixa axaldi shuigatshaga, nasuñ jiaga sha atshiji izhoñkaldaneki shuizhá guáñkalde zhuxaŋga kaldé. Ekíki aldéñki sha atshák zunebesanshi na, etshi nashi naldaldazuñsáni, sha atshalga nogakue zuñgatsaldaksá gualdiamak. ⁷ Akbiñgaki ezua shuigatshake sha atshindana akzekaja aksanegaksánamakbe, sha atshindana zuñzeká zuñsanegaksá guane nak. ⁸

⁸ Kaiga zunake Duwe Jesú shuigatshaga e nañga shua guáñkalde zhuxaŋga kaldahakna, “E nañga abisajañ izhogakualdixa shakldá” kajañguxa. ⁹ Akna ekí zuñkué: Duweki shuiguenik Ajateja mokue izhgaldakshá guane nakna mokue shuigazhíta. Jinake naldakí. Shuixaja uldeyazháka nak. ¹⁰ Akze, Duweki átshuameñga shuigatshaga, sha atshá guañkaldauxa zunesabiyaldiamak shuizhá guane. Ne kaiga zunake Jate akldé akzamakga akzुकualdiamak za izhuka nakldá.

¹¹ Ekibeñga na, shuane sha atshája aksanegaksánamakbe, Duwe ipanañkaldekuañki “sha atshá zuñsanegazhaldixa shakldá” itshanakue. Ne “Duwe Jesú ipanañkaldéñ zhinik na, Jate akldé akzamakga akzukui, abisajañ axazauwakualdiamak za kizhuka shakldá” itshanakue zuñgatsaldashá. ¹² Ekí nakna, abuák sha atshindana miñzeká miñsanegazhaldiamak za itshanakue. Ni sha atshindana miñzegamak atshabináldi. ¹³ Ekibeñga na, mimijí abuák zalda miñkazauñkakue shanek jiba miñmeyaldiamak

☆ 6:6 6.6 Ga 2.19-20; 5.24-25 ☆ 6:7 6.7 1Pe 4.1

akegagábaki, Saldiña netshi Jatek na miñgatsauxa miyakexaldí. ☆ Akze, aldunake shuamine jana namine ne, Jatega abisajañ mimezhokshatuka nakna, mimijí abuák zalda miñkazauñkakue janshizhe, jian atshakuekgaba jiba miñmeyaldiamak ek za miyagexaldí. ¹⁴ Akze, sha atshindana miñzeká miñgubiyaksá guane nakldók. Jinake naldakí. Axaldáñ mishkualdaldiamak jian izhoxa guiyabaja guagamak atshakue miñgatsaldaksá guane. Ne Jate éegaba guañ mimajañguxaga za miñsaneshi na, sha atshindana miñzeka miñgubiyazháldiamak miñgaunexalga izhuka nak.

Jatek za axazauwakue

¹⁵ Ekí nakna Jate éegaba guañ zunanajañgui, zunekuanéñ zhinik na, ishkualdakualdiamak guiyabaja guagamak atshakue zungatsaldaksá guake, ¿janshibeña sha sha atshakualdixa na? ¡Ekí naldazháka nakldá! ¹⁶ ¿Ekí miñsúñ shi naldaka na? Maiñ sáñkalda izhgite, amak miyaxatshaldiamak aik aké miñgualdiake, etshi nashi nuxa mizhekualdaldixa. Akna mieldekueki sha atshák miyakexaldiák ake, shanetshi nashi nuxa mizhekualdatshakna, Jatek zunake agajué izhoshi, shuigakue miñgatsaldaldixa. Ekí ne, Jate izhogakue mimajañguxak miyakexaldiakna, ají nashi mizhekualdatshak jian, atshakuamak atshiji za mizhekualdaldixa. ¹⁷ Ne, axaňgaki sha atshá miñsaneshi, aítshi nashi mizhekualguéñ, namaklde shi miñkaldiyatshak, miñgatsauxa ai shizhiyak amak axatshiji zhekualdapanamine. Ekí atshamine shalda Jatek “zeñ nzhakldék” akbeñkuge. ¹⁸ Akze, Jateja sha atshátshi nashi za mimatshekualdaksánsha guanéñ zhinik na, jian atshátshi nashi niñkauwañki zhekualdashibiná.

☆ 6:13 6.13 Alm 12.1

¹⁹ Guatshak káguba minák aldunaldi zalda auxaga miñgajienazháka nakna, minukaldiamake nashi atshixa shalda miñmeyatokuge. Axañki abuaák zalda miñkazauñkakue sha atshátshi nashi minaldaldiamak miyakeguakna, akldé akldénga nusagatse, sha atshijiñgaba za izhominane. Ne kaiga z~~u~~nake abuaák zalda miñkazauñkakue jian atshátshi nashi minaldaldiamak miyakexaldí. Ekíki Jatek akldunamak ají giemikue za mizhekualdaldiamak.

²⁰ Akze, axañki sha atshátshi nashi mizhekualguéñ, jian atshakuamak atshá niñkauwañki miñsanegazhé nane. ²¹ Ekí izhoxabinoguéñ, ¿sakí miñkazauwane shi mitú? Kaiga z~~u~~nake ekí zhekuaminane jiwak miñzukui. Akze, ekí atsháki shuigakue, Jatek agajué za noxa mauldeyakue. ²² Ne kaigaki Jateja sha atshátshi nashi mimezhogaksánsha guanéñ zhinik na, ají nashi niñkauwañki izhogapanamine. Ekí izhoxaki ekí miñkazauwaldixa: Ají giemikue izhogakue mimajañguamak mizhekualdaldieñ, aldéñ nugeñka izhoshiñga mimezhokshaldieñka mimauldeyaldixa.☆

²³ Akze, mieldeki sha atshál za izhoxaldiák, ilzabiji mual shuigakue, Jatek agajué nogakue agatsaldataná. Ekí ne, Saldiñga netshi Jateki éegaba guañ z~~u~~najañguéñ zhinik na, mieldejañki Asukuá nauwiji Sáiñkalda Duwe Jesú z~~u~~nekualka ipanatshak, aldéñ nugeñka izhoshiñga izhokshataná nzha.

7

Duwe Jesútshi nekalde

¹ Gajakue, guiyaba jian izhoxa miñkuekuañ, ¿ekí miñsúñ shi na? Guiyabaki be kaldogéñ za na z~~u~~ñsanegaka niuwi axaldé. ² Ekibé na, ezua munzhija asewá beñga

nogeñgaki, e za axaldaldi izhogakue agatseka. Nanaldixa ishuigatshak z~~u~~nake, guiyaba e za axaldaldakue guakaja aksanegaka niuwi axaldaldaksá guxa. ³ Akna munzhi asewá ishuigagá noxaldieñga axautshi guxa gualdiák guashiñki, aiki asewá naldagálde na askuildeshi atshixa akuaka. Ne asewá ishuá naldaldiák, guiyaba ekí guakaja aksanegaksánka nak axautshi gugaka. Amak gugatshak, aiki asewá naldagálde na askuildeshi atshane naldazhaldixa.

⁴ Gajakue, ekíga na axañgaki guiyaba za z~~u~~ñsaneka kaldalgué, Duwe Jesú shuigatshaga e nañga shua guáñkalde zhuxañga kaldé. Ai zhinik na, guiyaba za z~~u~~ñsanegaksánka nak axautshitshi nekldaz~~u~~naka. Akna, Duwe shuane nalgué mokue izhgatenetshi kaldahakna, e za z~~u~~ñsaneka. ☆ Ekíki Jate z~~u~~najañguamak jian kizhogéñ zhinik na, e za akldé akzamakga akzukuakualdiamak. ⁵ Axañki sha atshindana z~~u~~ñzeka za z~~u~~ñsaneshi izhoxañkaldoguéñ na, guiyaba jian izhogakue z~~u~~ñwashegatshak míngaki akldé akldéñga sha atshindana z~~u~~ñzukupuxa nane. Ekí z~~u~~ñzukupi kutám za katshiñguakna shua guáñkalde jana, Jatek agajué izhoñkaldane. ⁶ Ne kaiga z~~u~~nake Duwe shuigatshaga, e nañga shua zhuxañga guáñkalde nak, guiyaba za z~~u~~ñsanegaksá guane. Akze, axañki guiyaba sezhekldeja Jatek axazauwakue z~~u~~ñmeyatshak, egaba “atshakue nagatsahák sha atshikú” z~~u~~ñneshi za amak katshixa nañkalde. Ne, kaiga z~~u~~nake Jatetshi Aldunaga Jatek axazaundana z~~u~~ñzukupi, z~~u~~ñgaunegatshakna, aldunaxa zhinik abisajañ kaxazauñka naldashá.

Sha atshindana z~~u~~ñzeká na kaukshakue

⁷ Ekí guiyaba jian izhoxaja sha atshindana z~~u~~ñzukupuxa miñmeyaldatshake, ¿guiyabaki shane ska mijañgualdí?

☆ 7:4 7.4 Alm 6.3-11

¡Ekíki naldazháka! Akze, sha atshaldatshak guiyabaja guana “aiki sha atsha nakldá” nakwashekuakí guashiñki, nakstúñ naldaka. Ekíga na, “axautshitshi numa mijí naldakue jañguasúñze nakldá”[☆] nakwashekuakí guashiñki ake, aiki sha atshiji ne nakualdazháka nane. ⁸ Naldatshak guiyaba atsha nexaldixaja ekí atshasé guagatshak míñgaki, sha atshájañki akldé akldénga axautshitshi numa nají naldakuegaba nakzukuapanane. Ne guiyabaja ji atshasúñze zúñmeyakí guashiñki, guagazhámak sha atshindana zúñzukuazháka naldashá. ⁹ Axañgaki guiyabaja sakí guaká nakualdakínga nalgukueñki ijanagába, janshibé izhokuge nane. Ne guiyaba atsha nexaldixaja sakí jian izhogakue guaká nukaldatshak zúnake, ake, sha atshikuge ne nakldegatshakna, Jatek agajué izhokugé, shuigakue nagatsé jiaga nakldék guane. ¹⁰ Akze, guiyaba amak axatshikugéñ zhinik Jate nezhokshiñga nezhokshaldixa jañguge nane ne, aija míngaki Jatek agajué izhokuge nakldekshá guane atunuge. ¹¹ Akze, sha atshindana nakzekaja “guiyaba atsha nexaldixa amak atshaldatshakna izhoshiñga nezhokshaldixa” naldagálde nuxa jian nakzukuatshak, ai guiyabak zhinikga Jatek agajué nezhokshá guane.[☆]

¹² Guatshak Jateja naldi nauwibamak guiyaba zúñkabajane nak janshizhe, ni nauwa shane axaldaldazhé. Ekíga na, guiyaba atsha nexaldixaki janshizhe, atshakuamak za zúñsaneka naldashá.[☆]

¹³ Guiyaba ekí janshizhe naldatshake, ¿ejíé shi Jatek agajué nezhokshaka na? Ne guiyaba aldéñgabaki Jatek agajué zúñnezhokshazháka. Akze, guiyaba atsha nexaldixa janshizheja ji atshasé nakbeyatshak akldé akldénga ai atshindana nakzegéñ zhinik guana, sha

☆ 7:7 7.7 Ex 20.17; Dt 5.21 ☆ 7:11 7.11 Gn 3.13 ☆ 7:12 7.12 1Tm 1.8

atshaldatshak Jatek agajué izhokuge. Ekíki guiyabak zhinik na sha atsháki “shane giemi ne nakbatú” nezhgastuñshaldiamak.

¹⁴ Akze, guiyabaki Jatejaña ají Aldunak zhinik nauwibamak z~~u~~ñkabajanane z~~u~~ñkué. Ekí ne, nas káguba gata nuxa naugakna sha atshindana nakzeká naksanegéñ zhinik na, aitshi nashi nuxa izhokuge. ¹⁵ Akna nas atshikuge “sakíga ni ekí atshikú” nagajienakí. Akze, ji jian ne atshaldikue jañgualdatshak jiaga, amak atshagábaki, shane naguldiji atshas~~u~~ñ nakzeká niñkauwañki atshikuge. ¹⁶ Ekí atshas~~u~~ñ nakzeká atshaldatshakna, “Jatetshi guiyabaki janshizhe, namaklde ne nakbatú” nakldeka. ¹⁷ Ekí atshas~~u~~ñ nakzeká atshaldatshakna, nas axaldáñ atshakí naldaldatshak, sha atshindana nakzeká nasldi izhukaga guana ekí natshishixa. ¹⁸ Akze, sha atshindana nakzeka izhokugakna, nají gatake ni ji janshizhe naxaldaldazhé ilz~~u~~ttunuge. Jinake naldakí. Naski janshizhe atshindana nakzegatshak jiaga, amak atshazhánaka nak. ¹⁹ Akze, janshizhegaba atshindana nakzegatshak jiaga, amak atshagábaki, atshas~~u~~ñ nakzeká shane niñkauwañki atshál izhokuge. ²⁰ Ekí sha atshas~~u~~ñ nakzeká atshaldatshakna, nas axaldáñ atshakí naldaldatshak, sha atshindana nakzeká nasldi izhukaga guana ekí natshishixa nakldá.

²¹ Ekí nakna janshizhe atshindana nakzegatshak guana, sha atshindana nakzekája atshazhaldikuamak nagitamakuxa ne ilz~~u~~ttuñkuge. ²² Akze, aldunaxa abisajañ kukanugéñ zhinik na, Jatetshi guiyaba muldetua naklduni axatshindana nakzeka. ²³ Naldatshak jiak, ezua kamaki gatak naksanegatshak aldunake jian izhokldana nakzeká kaugakshiji nagitamakuxa. Ejié kamaki nagubiji, sha natshishatshake sha atshátshi nashi nuxa nezhokshixa.

☆ 7:15 7.15 Ga 5.17

²⁴ Akna ekí iljankuge: “Wau wau wau, nas sha atshindana nakzeká Jatek agajué nezhokshazháldiamake, ¿meja aik nebesanshaldixa ne?” ²⁵ Naldatshak nauwiji Sáñkalda Duwe Jesúki zúnekuanéñ zhinik na au shane zúñsanekak zúnebesansha guane nakna, Jatek “zeñ nzhakldék” akbeji ni izhokú.

Akna nasga nají aldunake Jatetshi guiyabaja guagamak izhokldana nakzegatshak, jiak sha atshindana nakzekája nagubiji, naksanexalga nuka nakldá.

8

Jatetshi Alduna zúñsanegamak izhogakue

¹ Guatshak ekí sha atshiji kizhogué jiaga, Duwe Jesú zúnekualdi ají zúnaldekshanéñ zhinik na, Jateja ni mitsák guiyaba tuakue zúñgatsé axazúndagazhíta nakldá. [Akze, sha atshindana zúñzeká zúñsanegamak izhogagába, Jatetshi Alduna zúñsanegamak zúnake kizhukakuañ.]

² Akze, Duwe Jesú namak jañgui kipanatshakna, Jatetshi Alduna abisajañ zúnakukshaneki sha atshindana zúñzeká za zúñsaneka nanek zúnebesanshá. Ai zhinik na, aldunaldi shua gakuxá jana Jatek agajué izhogakue jiaga zúñgatsaldaksá guane nakldá.

³ Guatshak guiyabaja guagamak izhogakualdiamak kama kilshatshak jiaga, sha atshindana zúñzekága zúñgubiji, amak atshazhánazúnaka. Ai zhinik na guiyabaga sha atshindana zúñzekák zúnebesanshazháka nalgué, Jate zúnake amak zúñkatshá. Akze, Asukuá giemi kagik gagatshak nauwijanameña abuák sha atshindana akzegaka kukane nalgué, aija agubiyazháne. Akze, Jateja sha atsha shalda zúnesabiyaldiamake Asukuá shuixal gagatshak, eñki sha katshixa shalda nauwitsaldí agatsé axezhashi guiyaba tuñshá. Ai zhinik na, shanek zúnebesanshá guane. ⁴ Ekíki ají guiyabaja jian izhogakue

guagamak izhonazunaka naldakualdiamak. Akze, nasuñ sha atshindana zuñzeká zuñsanegamak izhogagába, Jatetshi Alduna zuñsanegamak zunake kizhuka nakldá.

⁵ Guatshak mieldekue sha atshindana kakzekája kaksanegamak ashekualdatshak, sha atshindana kakzeká za alduna ikauwi izhukakue.✠ Ne mieldekue Jatetshi Aldunaja kaksanegamak izhukakue zunake “Jatetshi Aldunak akldunamak izhoxaldikue shakldá” za alduna ikauwi izhukakue. ⁶ Akze, mieldekueki sha atshindana kakzeka za ijaná ashekualdaldiák, shua guxá jana Jatek agajué za izhogatanákue. Ekí ne, mieldekue Jatetshi Aldunaja kaksanexaldiamak za ijaná ashekualdaldiák zunake, aldunaxa señgaba kakzeshi, abisajañ izhoshiña kezhokshataná nakldá.✠ ⁷ Mieldekueki sha atshindana akzeká za alduna ikauwi ashekualdaldiák, Jate kaguldiji za izhukakue. Akna Jateja guiyaba jian izhoxa zuñkabajaneja guagamak atshakue ajañguakí, ni amak ajanashazhákakue. ⁸ Ai zhinik na, sha atshindana kakzekája kaksanegamak izhukakueki Jatek akldunamak izhogazhákakue nakldá.

⁹ Ne nasuñki sha atshindana zuñzekája zuñsaneklde izhogakue zuñgatsaldaksá guane, Jatetshi Alduna zuñsanegamak izhonazunaka. Akze, Jatetshi Aldunaki nasuñldi izhogák, e zuñsanegamak na izhonazunaka. Guatshak mieldejañki ai Alduna Duwe Jesúja zuñgene ipanazháneki Duwetshi negazháne nakldá. ¹⁰ Guatshak nasuñki sha katshixa nakna, nauwifj abuáke shuigakualdixaga. Ne Duwe kipanatshak aldéñki nasuñldi izhogatshakna, Jateja sha atshazhánkalde jana, janshizhe zunatuweñ zhinik na, aldunaxa zunake abisajañ be izhogakualdixa.✠ ¹¹ Akze, Jateja Asukuá

✠ 8:5 8.5 Alm 7.14-25 ✠ 8:6 8.6 Ga 5.16-25; 6.8 ✠ 8:10 8.10 Ga 2.19-20; Ep 3.17

Duwe Jesú shuiguenik mokue izhgaldakshane. Akna ají Alduna nasuñldi izhogatshak, eñkáñ zhinik aldéñ Asukuá izhgaldakshanamakbeñga, shuigakualdinik abua jiaga abisajañ be zuñezhokshaldixaga nzha.✠

¹² Ekí nakna, gajakue, Jatetshi Alduna zuñsanegamak za izhogakue zuñgatsakna, sha atshindana zuñzeká zuña zuñsanegamak izhogakue zuñgatsaldakí giemi nakldá. ¹³ Azhi sha atshindana miñzekája miñsanegamak mizhekualdaldiák zuñake, shua miñguxá jana, Jatek agajué za mizhekualdataná. Naldatshak Jatetshi Aldunak zhinik na sha atshindana miñzegamak izhoxa majiñga, maja miñgualdiák zuñake, Jateja izhoshiñga mimezhokshataná nzha.

¹⁴ Akze, Jatetshi Alduna za zuñsaneka kaldekuañki Jatetshi sukuakue giemi kaldé nakldá. ¹⁵ Jinake ekí zuñkualdaka naldakí. Jateja ají Alduna zuñgegatshak, sáñkaldaja ají nashi zhe akzukuamakbe aldéñ zhe zuñzukualdiamak zuñgegasháne. Ne, ají Alduna zuñgegatshak ají sukuakue giemi zuñaldeksane. Akna eñkáñ zhinik nasuñ Saldiñga netshi Jatega, “Abba,* Najaté” kaxaldeka.✠ ¹⁶ Akze, nauwijí aldunaxaki “Jatetshi sukua sha nakú” zuñnegamakga Jatetshi Aldunaja jiaga zuñnekshixa nakldá. ¹⁷ Ekí Jatetshi sukuakue giemi kaldahakna, Jateja Asukuá Duwe Jesú bieni agenamakga zuñgeshi, janshizhe zuñkatshaldixaga. Ne amak zuñkatshagá nogeñgaki, Duwe guiyaba tuatonamakga tuakue zuñgatsé. Ekíki Duwe jékaldaxa muñshí zeñka izhogamakbeñga, e na izhogakualdiamak.✠

Niuwizhíne muñshí zeñka izhogakualdixa

✠ 8:11 8.11 1Kt 3.16 * 8:15 8.15 “Abba”ki ebeldeyuk ezua sukuaja ajate muldetua izhgajañguxa axaldegakldegamak. ✠ 8:15 8.15 Mlk 14.36; Ga 4.6 ✠ 8:17 8.15-17 Ep 1.11; Ga 4.5-7

¹⁸ Guatshak jai kizhogeñgaki guiyaba tuakue zũñgatsaldatshak, ai za ijaná nogakue zũñgatsaldazhé tuñkuge. Ekí ne, izhguashasá akzeki niuwizhíne Jateja zũxaita zalda muñshí zeñka za zũnezhokshaldixa nakldá. ☆ ¹⁹ Akna Jateja jika zhekuauxa gauwanekueja Jatetshi sukua nekaldekuañki saldiñgak mu agisekualdixa ldiuwañ “¿mitsák zexaldixa ne?” ajañgui jiyagatuwiñgaba zhekuekue. ²⁰ Akze, Jatejañki saldiñga jika gauwatshak sakí naldaldixa janaktungalgauxabé gauwane nalgué, amak eñka akldañkagáñga nusaldék. ☆ Ekí nusaldegatshak gauwanekuegaba ishkiyaldusaldexaldixa ajañguazháne ne, Jatejañga na jañguanamak nusaldexaldiamak ibesá. Ai zhinik saldiñgaja ekí jañgui jiaktualdiamak: ²¹ Jika gauwanauxa nusaldekldekue nanaldixa jiaga, Jateja nusaldexak zhinik kezhokshaksánshi, ají sukuakue janshizhe kaxatshiji, muñshí zeñka kezhokshaldiamakbeñga kezhokshaldixa ajañgui jiyagatuwi ashekualdaldiamak.

²² Ne amak kaxatshagá nogeñgaki, Jateja gauwanauxa nekue munzhi somája mugatogéñ ishkauldá noshi, “mijá somá naxaldiéñ zegakuéñ” jañgui jiaktuumakbe, Jateja janshizhe kaxatshaldiéñ ldiuwañ “mijá amak zũñkatshakuéñ” kaiga yo jiyagatuwi ashekue. ²³ Ekueja za ekí jiaktuatogakí. Ne nasũñ jiaga ishkauldá noshi, “Jateja ají sukua giemi zũnezhokshi na, auxaga zeñ zalda zũñkatshaldixa ldiuwañ mijá shi zeshí” jañgui, jiaktuwi katshekue. Atshakna, nauwifj abuáki, abuá abisa ni mitsák shuigazhítak yushaldixa. Amak jiaktuañkaldogéñ, Jateja ekí zũñmenamak zũñkatshaldixaga ne zũnatuñshaldiamak na, axáñ misha ají Aldunaki zũñgé guane nakldók. ☆ ²⁴ Akze, Jate

☆ 8:18 8.18 2Kt 4.17

☆ 8:20 8.20 Gn 3.17-19

☆ 8:23 8.23 2Kt 5.2-4;

zũnekuanéñ zhinik na, aldéñga janshizhe zũñkatshaldixa zũñmenane “amak zũñkatshaldixaga shakldá” jañgui, jiaktuwi kizhuka. Ne ekí jiaktuañkaldogatshak au zũñkatshá guane guashiñki, jiaktuakue zũñgatsaldaksá guane naldatañkaldaldé. Akze, ezuaja jika ipaná guane ¿“ipanaldikuega shakldá” jañgui jiaktualga shi nogaka na? ²⁵ Ne, janshizhe zũñkatshaldixa zũñmenane jiaktuañkalduka zũñkatshagá nogeñgaki, “amak zũñkatshaldixaga shakldá” jañgui, abá naldakí abeti jiaktuál kizhuka naldashá.

²⁶ Ekibeñga na, kama zũñkaldaldakí noxaldiéñ Jatetshi Aldunaki zũñgauneka. Nasũñ Jate axazguagakue zũñgatsahamak zũñwashagakí naldaldiák, ají Aldunaja zũnake axazguagakualdiamak zũñgaunexalga nuka. Azhi nauwijí múldigabak me Jate auxaga axazguagexañ zũñzaldakí naldaldiake, ají Aldunaga na nauwijí múldigabak naldakí nasũñ shalda Jate agakuañneka. ²⁷ Akze, Jateja zũnake aldunaldi zũñnegatogauxaga akué nakna, ají Aldunaja nauwishaldá agakuañnegatuka jiaga auxaga akué. Jinake naldakí. Ají Aldunajañki Jate zũnajañguamakga ají nekaldekue shaldaki zũnakbeñka nak.

Jate, Duwe nañga zũnajañguxa nak ubiyakualdixa

²⁸ Guatshak nasũñ Jate kizhgajañguxake, ajígaba naldakualdixa janazũñtunamak zũnezhgakuxanekuañki sakígaba zũñgatsegatukaki Jateja janshizheldi zũñkazauwaldiamak saldiñga zũñkabezhguxa zũñkué. ²⁹ Akze, Jate zũnekualdaldixakuañki axañga zhinik akuega kaldalguakna, atshaga Asukuá Duwe Jesú janamé naldakualdiamak jiaga zũnezhgakuxanane. Ekíki Asukuá Duweki kasak zalda Nauwituwé akaldak akzé, aldéñ ipanañkaldekuañki

akaldeni zalda matshuwi katshekualdaldiamak.☆
 30 Akze, Jateja ekíga axańga zhinik Asukuá janamé naldakualdiamak zunezhgakuxanekuańki, aldéńga ají giemi naldakualdiamak zuneshkuldák. Ekí zuneshkuldakldekuańki sha atshazháńkalde jana, janshizhe zúnatú guane. Ekí janshizhe zúnatuńkakuáńki, niuwizhíne jékaldaxa muńshí zeńka zunezhokshaldixa zunaldekshane nakldá.

31 Ekígaba zúńkatshixa katuatshak míńgaki, ¿ji akldé guagakue naldaldixa sha? Saldińga netshi Jateki nasuń nańga izhogakna, ¿me shi kauzúńshiji zúńgubiyaka na?☆ 32 Akze, Jateja Asukuá giemi nalgué jiaga, iyak-begasuń akzegagábaki, saldińga káguba tsaldi shuixal kagik gaxá. Ekí Asukuá zúńgegatshakna, saldińga zúńgajueshkákue ¿sakí shi éegaba zúńgegazháldixa na?☆

33 Akze, Jate zunezhgakuxanekuańki aldéńga sha atshazháńkalde jana, janshizhe zúnatú guane nakna, ¿me shi sha katshixá shalda zúńgatsaldalga nuká axazundagaka na? 34 Ekíga na, Duwe Jesúki nauwitsaldí shuizhá guane. Ai zhinik jiaga, mokue izhgaldaguenik Jate sanegatogeńka jibatshaldi mual akldé akzeńka izhoxalga nogák, Ajatek nauwitsaldí agakuáńnexal nuka nakna, ¿me shi guiyaba tuakue zúńgatsaldalga nuká axazundagaka na?

35 Akze, Duwe Jesúki ekí zúnajańgui izhogakna, ni me, ni jiyája zúnajańguaksánsha akzegazháka nakldá. Akna sakígaba zúńgatsegatshak jiaga, zúnajańguaksá guazhíta. Jibań tuwi azhi kaxa zúńgatsegatoxaldiéń jiaga zúnajańgualga noxaldixa. Aldéń shalda sha zúnakuí akutoxaldiéń jiaga zúnajańgualga. Gakue, azhi zhakuá auxaga zúńkaldaldakí naldaldiéń jiaga zúnajańgualga. Naki zúnakuaxabaté zúnakuatoxaldiéń jiaga zúnajańgualga.

☆ 8:29 8.29 2Kt 3.18; Ga 4.19; Plp 3.10 ☆ 8:31 8.31 Sal 118.6 ☆ 8:32 8.32 Alm 5.8-10

Azhi amak zʌnakuaxa guatshak jiaga, zʌnajañgualga izhoná. ³⁶ Akze, Dabíja Jatek akbeyatshak sezhekldamak ekí zʌñgisalka:

“Jate, mijí nekaldéñ zhinik na, niuwi akbaja naldakí naki zʌnakuashi zʌnakuí za kizhuka.

Jubeju akuagamakbé nuxa zʌnakuaxaldixa za ajañgui ashekue nakldá.”[☆]

³⁷ Ekí sakígaba zʌñgatsegatogéñ jiaga, Duwe Jesúki zʌnajañguiñgaba izhogéñ zhinik ubiyakualdiamak zʌñgauneshi izhogakna, muldetua zʌxaitá zalda kaubixakue kaldé. ³⁸⁻³⁹ Guatshak Saldiñga netshi Jateja Asukuá nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú nauwitsaldí shuixal gagatshak, mitsá zʌnajañguxa zʌnatuñshá guane. Ekí zʌnezhgajañgui izhogakna, “ni mitsák zʌnajañguaksá guazhíta, ni zʌñgajué izhogazhíta shakldá” muldetua nakualdi nogatokuge. Aldéñki kaiga zʌnajañguamakbeñga niuwizhíne jiaga zʌnajañguiñga, zʌnajañguaksá guazhíta. Akna akldé kagik kizhoxaldiák, azhi shuizha guakualdiák jiaga, amak zʌnajañgualga za izhoná. Akze, ni jitshi kama me Jate zʌnajañguaksánaldiamak atshazháka nak, ni jisétshi aldunakue, ni Jateja guaklde uldeñkakue, ni mateldi zalda sanék gua niuwi axaldekue, ni kagi sukldi sanék gua niuwi axaldekue jiaga, Jate zʌnajañguaksánsha akzegaka naldakí. Ni saldiñga Jateja gauwanekuega, ni jiyája jiaga zʌnajañguaksánsha akzegaka naldakí nakldá.

9

Jateja juldiú saná kezhgakuxanane

¹ Guatshak naski Duwe Jesútshi neklduge nakna, naldagálde miñmeya naldakí namak miñmeyaldikueki, nají aldunaxa “namak sha miñmeyatokú” nakldegamakga

[☆] 8:36 8.36 Sal 44.22

Jatetshi Aldunaja nakldekshixa. ² Naski nakjuizha naldakí nasaná juldiúkue shalda zuxaita zalda ijani, nakzexal za ni izhokú. ³ Ekí nakzeshi na, nasanákue Duwe namak ajañgualdiamak kagaunekldaka guashiñki, nasga kauwitsaldí guiyaba tu za nogakueñka, Duwe Jesúk agajué izhonaka nzhakldék. ⁴ Akze, nasaná Isayélkueki Saldiñga netshi Jateja ají sukua giemikue naldaldiamak izhgakuxanane nalguakna, [☆] aldéñ naldiñga akaldak akaldak akzé ne katuñshi muñshí zalda izhañkashatonane. Ekuenga na, aldéñ na ishkualdi izhoxa jiúñgulde kagenane. Guiyaba jian izhoxa kaxabajanane, eñkáñ zhinik sakí aldéñ axazguagakue, akldé akzamakga akzukuakue shizhatiyanane. Aldéñ naldiñga matshuwi janshizhe kaxatshaldixa, ezua kalkualdal kagakaxaldixa jiaga kakbenane. ⁵ Akze, Jateja juldiú sanákue naldapanaldiamake nauwibamakue* izhgakuxanekue. Ekíga na, Jateja ezua zunekualdal gaxaldixa guakldanamak káguba kukaldiamak gagatshak, juldiú sanága kukanane. Naldatshak Duwe Jesúki Jate naldiñga izhogakna, aldéñga saldiñga nahauxa aksuikualdi aksaneka. Ekí izhogakna e akldé akzamakga akzukui zañga kuizizhoshí. Ekíga shi naldí.

⁶ Ekí guaxaldatshake Jateja nasanákue zeñ kajañgualdixa kakbenane† amak kaxatshazhá guane guashiñki guagakí. Jinake naldakí. Jateja juldiú saná Isayélkue ajíkue naldakualdiamak zunezhgakuxane, egabá ai saná kukshi za kukatshak ají giemikue katuazhé nak. ⁷ Amakbeñga na, nauwibama Abaldahám atukuakue gatak kukatshak nuxa Jateja ni ají

[☆] 9:4 9.4 Ex 4.22; Os 11.1 * 9:5 9.5 “patriarcas” Aikueki Abaldahám, Isák, Jakóp zhinik Jateja juldiú saná naldapanaldiamak izhgakuxanane. † 9:6 9.6 Alm 2.28-29. Jateja juldiúkue kakbenane ki ezua kekualdaldixa gaxaldixa. Ne amak Duwe Jesú kekualdal kagakagatshak matshuwi nekueja namak ajañguasúñ kakzeklde.

giemikue, ni nauwibamatshi atukua katuazhé. Ekí ne, Jateja nauwibamak: “Misukuá Isák zhinik za mitukuakue iltekshaldikue nakldá” akbeyanane.✠
 8 Jateja ekí guagatshake ekí guashi guaklde. Saldiñga nauwibama Abaldahámtshi atukua kukanéñ me Jateja ají sukua giemikue katuagábaki, mieldeki nauwibamak sakí axatshaldixa akbenek zhinik ku Kane za na nauwibamatshi atukua giemikue katuñka.‡ 9 Akze, ekí axatshaldixa akbenane: “Kaiga zhinik kagezua zegatshak miñkabizhaldatshake, misewá Saldaki somá sigí sukue axaldék guane naldaldixa niyó.”§

10 Atshak za Jateja ekí izhgakuka zunanatuñshagábaki, aldiwan ekí jiaga zunanatuñshá: Nauwibama Isák asewá Aldebeka na sigí sukue shipa askuí jate kukane. 11-12 Ne shipakue kukagá nogueñga jian azhi shane ajanashagá nogueñga jiaga, Jateja ajabak ekí akbene: “Misukuá kasak zaldaja aldani axazauwaldixa niyó.”* Jinak ekí akbeyazhá. Saldiñga netshi Jateki kasakga zhinik mieldekie kezhgakuxaldixa janaktunamak za izhgakuka ne awatualdiamak. Akze, Jateja káguba sakí atshéñ zhinik kezhgakugazhé ne, aldéñgabaga kezhgakuxaldixa janaktunamak nuxa kezhgakuka nakldá. 13 Ai shaldaga na Jatetshi múldigabak ekí sezheklde: “Jakóp akldé izhgajañguge, Esahú zunake aguáñ izhgajañguge nzha.”✠

14 Akna Jateja aldéñ janaktunamak za izhgakugéñ zhinik na, jatshakue agatsaldazhámak atshixa shi guakualdixa na? ¡Naldagálde, aldéñki ekí naldazhé nakldá!

✠ 9:7 9.7 Gn 21.12 ‡ 9:8 9.8 Jateja nauwibamak ezua somá agexaldixa akbenalguamak asukuá Isák kuká. E zhinik za na atukua giemikue naldapanane.

§ 9:9 9.9 Gn 18.10,14. Jateja nauwibama ekí akbeyatshak asewá Saldaki somá axaldegazhámakga axaldegaksá guane noguéñ ekí axaldexaldixa akbene.

* 9:11-12 9.11-12 Gn 25.23. Shipakue kasak zalda Esahú, galdeni neki Jakóp.

✠ 9:13 9.13 Mal 1.2-3

¹⁵ Akze, Jateja nauwibama Muesék ekí akbene sezheklde: “Nas na mieldekuéki ‘guañ ni kajañgualdikú’ nakldexal-diake, amak guañ kajañgualdikue nzha.”[☆] ¹⁶ Akna kágubakue Jateja guañ kajañgui kezhgakuxaldiamak izhaji, kama izhalshatshak jiaga, Jateja kezhgakuxane naldazháka. Ne aldéñgabaga na guañ kajañguéñ zhinik za na kezhgakuka nakldá. ¹⁷ Ai shaldaga na, Jateja ají múldigabak Ejiptu zalda sáñkaldak ekí akbene sezheklde: “Jinake sáñkalda mitenuge naldakí. Ma miguldiñkugéñ zhinik na, naski guagasá kama naxaldé awatuñshi, káguba zhekuauxa nashaldá aldukshaldikuamak.”[☆] ¹⁸ Ekí nakna, Jatejañga mieldekuéki guañ kajañgualdixa izhgakukakue amak guañ kajañguxakue. Akze, mieldekuéki aldunaxa kuamakualdixa izhgakukakue amak kezhokshixa nakldá.

¹⁹ Ekí minukatshak ezuake ekí nakbeminaka: “Ake, tukí nake, ¿sakí zhinik shi Jate amak atshakí kaldé shalda zñngatsé zñnatuaka na? Aldéñga ekí izhogakualdixa zñnajañguane nak, ekí za izhonazñnaka naldashá.” ²⁰ Ekí nakbenake ekí akiyonaka. Mañki káguba nuxa maldé ne, ¿sakí zhinik shi Saldiñga netshi Jate zñnakauwane atshatuka ne mikldunazhé guakbildaka na? Azhi muksú ekí negaka guashiñki, “¿jinak shi ekí nagatsé nuxa maldakáu?” gauwanek axaldegakue agatsaldazháka naldashá.[☆] ²¹ Akze, muksú gauwaja ai tiuwigga mozhua muksú gauwaka, ezuañki jiba akldé akzék jiba agabeyaldixa, ezuañki jiba aguáñ akzék agabeyaldixa gauwaka niuwi axaldé naldashá.[☆]

²² Ekibeñga guana, Saldiñga netshi Jateja míngaki jañguamak káguba axatshaka. Akna anuñkaki sha ajanashatshak, Jatejañki ají kama katuñshaldiamak na kaxañ atemajañ guiyaba katuñshindana

[☆] 9:15 9.15 Ex 33.19 [☆] 9:17 9.17 Ex 9.16 [☆] 9:20 9.20 Is 29.16; 45.9

[☆] 9:21 9.21 Jer 18.4-6

akzegatshak jiaga, atemajañ abeti na ubaňgaki guiyaba katuňshazháne. Akze, ekueki sha ajanashiji za ashekuéñ na guiyaba tu za nogakueñka kakaxaldixa janaktú guanekue. ²³ Jinak ekí abetane naldakí. Nasuñ guaň z^unajaňgualdiamak z^unezhgakuxanekuañki aldéñga guagasá, janshizhe z^uñkatshaldixa ne z^unatuňshaldixa nak. Akze, jékaldaxa muňshí zeñka izhoshiñga z^unezhokshaldiamak axaňga janaz^uñtú guanekue. ²⁴ Ekí z^unezhgakuxanekuañ anuñkaki nasaná juldiúkue, anuñka z^unake axautshi sanákue juizhi ekí z^unezhgakuxane. ²⁵ Ai shaldaga na, Jateja guagatshak Oseyaja ekí gauwane:

“Káguba nají naldaldixa kezhgakugazhánugekue ne, ‘nájíkuega nakldá’ kakuaxaldikue.

Ekíga na, kezhgajaňguazhánugekue ne, ‘muldetua kezhgajaňgugekue nakldá’ kakuaxaldikue.”[☆]

²⁶ “Akze, káguba ‘nají naldabínekue nibiná’ guakldanugéñ zaldakuega na

‘Jate izhoshiñga izhukatshi sukua giemikue na aldá’ kakuaxaldixa nzha.”[☆]

²⁷ Guatshak Isaiyaja juldiú saná shaldaki ekí guashi sezheklde:

“Isayélkue níbuni xezhaxa uwí izáatasa zhekuamakbé ashekualdaldiák, anuñka nekue za iyakualdaldixakue.

²⁸ Jinake naldakí. Saldiñga netshi Sáñkaldaja axaketenamak

kagik ashekuauxa sha atshixakue ubaňga guiyaba katuňshaldixa nak.”[☆]

²⁹ Ai shaldaga na Isaiyaja ekí axaňga gauwanane:

“Saldiñga netshi Sáñkaldaldéñ za saldiñga aksuikue

[☆] 9:25 9.25 Os 2.23; 1Pe 2.10 [☆] 9:26 9.26 Os 1.10 [☆] 9:28 9.27-28 Is 10.22-23

Aldumaxa 9:30 42 Aldumaxa 9:33

guañ z~~u~~najañguazhá guanaldíñki, nauwitukua naldazhá guatalgué.

Akze, mauzeñga kuíbuldu Sulduma, Gumulda zaldakue muldetua nuk kakldañgashanamakbé z~~u~~nakldañgashatalgué naldashá.”[☆]

Juldiúkueja Duwe namak ajañguazhékue

³⁰ Ekí nakna, ¿sakí shi akldé guagakualdixa na? Juldiú saná naldagáldekueki Jateja sha ajanashagálde jana, janshizhe katualdiamak aldiyakí aldogueñ jiaga, anuñkaki Duwe Jesú alduna iyashatshak zhinik na, Jateja ekí janshizhe katune. ³¹ Ne nasaná Isayélkueja niñkauwañki, Jateja guiyaba kaxabajanane amak ajanashatshak sha ajanashagálde jana, janshizhe katualdiamak aldijiñgaba ashekualdatshak jiaga, Jateja janshizhe katuzhá guane. ³² Jinake ekí katuzháne naldakí. Kauwizhéñgaba ajanashéñ zhinik za na izhakualdaka ajañgui kama izhalshiñguakna, Jateja Asukuá éegaba z~~u~~nekualdal gaxane niñkauwañki alduna iyashazhá. Akna ezua jagi jiúñguldak izhuka kágubak akbinamak, Duwe namak jañguasúñ kakzeguakna Jatetshi jiúñguldak zhinik iyajuldú akuane. ³³ Ai shaldaga ekí sezheklde:

“Naski ezua jagi† jana ne Siyóñ‡ izhaxaldikue.

Guanaldikue aldeyéñ jagi izhuka kágubak akbini peñguamakbé, anuñkajañki ai jagi jana ne iya-panasúñ kakzegakna, nají jiúñguldak zhinik iya-juldunaldixa.

Ne mieldekuejañki e namak ajañgui, alduna iyashanaldixakue z~~u~~nake,

☆ 9:29 9.29 Is 1.9 † 9:33 9.33 “Jagi” guagatshak Duwe Jesú shaldaga guashi. ‡ 9:33 9.33 Siyóñki Jeldusaldéñga.

ni mitsák axesé nuxa alduna iyashiji izhonekue zegazhíta nzha.”✠

10

¹ Gajakue, nas nagatsauxa Saldiñga netshi Jateja nasaná Isayélkue kalkualdaldiamak kajañgui na, ek kakbejiñgaba izhokuge. ² Ekue shalda ekí namak guakldaka. Kauwizhéñki zúxaitsha Jate za aldijiñgaba ashekualdatshak jiaga, aldéñ sakí niyakue kajañguxa kaksúñze. ³ Akze, kauwizhéñki Jateja sha atshagálde jana, janshizhe zúnatualdixa jiúñgulde janazúñgaktune muldetua kaksúñzaldi iyapanazhá guane. Ne kauwizhéñgabaga guiyabaja guagamak ajanashéñ zhinik Jateja janshizhe katualdiamak ajañgui, ai za aldiñkakue.✠ ⁴ Naldatshak, Jatejañki Asukuá zúnekualdal gaxanéñ zhinik na, sha atshazháñkalde jana, janshizhe zúnatualdiamake, guiyabaja guagamak atshakue zúñgatsaldaksá guane. Ekíki mieldeukeki Asukuá Duwe zúnekuane namak jañgui iyapanatshakna, Jateja sha atshazháne jana, janshizhe katualdiamak.

⁵ Guatshak nauwibama Mueséja guiyabak zhinik Jateja káguba sha ajanashagálde jana, janshizhe katualdixa jiúñgulde shalda ekí gauwane: “Mieldeki guiyaba jian izhoxa muldetua guagauxabé atshaldiakna, eñkáñ zhinik izhoxaldixa nzha.”✠ ⁶ Ekí ne, Duwe Jesú namak jañguanéñ zhinik na Jateja sha atshazháne jana, janshizhe tuñkaja zúnake sezhekldamakbeñga ekí guagaka: “Ni me jékaldaxa zhinik Jateja ezua zúnekualdal gaxaldixa guakldane usabaldiamak nitshigakue agatsaldalga nuka jañguakue naldakí naldashá.” ⁷ Ekibeñga na, Duwe Jesúki

✠ 9:33 9.33 Is 8.14; 28.16 ✠ 10:3 10.3 Alm 9.31-32 ✠ 10:5 10.5 Lv 18.5

shuiguenik izhgate guane nakna, “ni meja shuanekue jit-
uatogeñka zhinik Duwe Jesú Ẓunekualka ibekshaldiamak
zabakue agatsaldalga nuka jañguakue naldakí naldashá.”
8 Naldatshak Duwe ipanañkaldekueki Jatetshi múldiga-
baja guagamak guakldaẓunaka: “Jatetshi múldigabaki
mimistakga nogák, aldunaxa agajañguaminaka, mimix-
axak guakbinaka naldashá.”[☆] Akze, e múldigabaga na
Duwe Jesú Ẓunekualka namak jañgui, alduna ishakue
shalda kágubakuek ekí kakbeñka: 9 Mieldeke “Duwe Jesúki
Saldiñga netshi Sáñkalda izhogamaga nzha” nauwix-
axak naldi guashi, aldunaxa “Duwe Jesúki shuiguenik
Jateja mokue izhgaldakshanamak shakldá” namak ka-
jañgualdiák Jateki ẓunekualdaldixa.[☆] 10 Jinake nal-
dakí. Nauwijí aldunak guana “Duweki shuiguenik Jateja
mokue izhgaldakshanamak shakldá” kajañguatshakna,
Jateja sha atshazháñkalde jana, janshizhe ẓunatuñka. Ek-
ibeñga, nauwixaxak naldi ẓunaldukaté noxaldiéñ, “Duwe
Jesúki nají Sáñkalda nzha” gakuagatshakna, Jateki amak
ẓunekualka nakldá.

11 Akze, Duwe shaldaga na Jatetshi múldigabak ekí
sezheklde: “Mieldekuejañki e namak ajañgui, alduna
iyashanaldixakue ẓunake, ni mitsák axesé nuxa al-
duna iyashiji izhonekue zegazhíta nzha.”[☆] 12 Guatshak
Saldiñga netshi Jateja juldiú saná azhi axautshi sanákue
juizhi zhualduxañgaba ẓuñzé ẓunatuñka. Akze, e
za Saldiñga netshi Sáñkalda izhogakna mieldekiejañki
ikualdaldiamak axakuañnék gualdiake, ẓuxaita zalda zeñ
kajañgualdixa nzha.[☆] 13 Ai shaldaga na ekí sezheklde:
“Mieldekuejañki ‘nají Sáñkalda, nazikuá makualdí’ ax-
akuañnexaldiake, amak kekualdaldixa nakldá.”[☆]

[☆] 10:8 10.6-8 Dt 30.12-14 [☆] 10:9 10.9 Ajsh 16.31 [☆] 10:11 10.11 Is
28.16 [☆] 10:12 10.12 Ga 3.28; Kls 3.11 [☆] 10:13 10.13 Jl 2.32

¹⁴ Ekí ne, Duwe Jesú “namak nzha” ajañguagá nogeña, ¿sakí shi aldéñ kalkualdaldiamak axakuañnegaka na? Azhi Duwe Jesú zunekualdal naklde shalda aldukagá nogeña, ¿sakí shi “Duwe namak nzha” ajañguaka na? Azhi ni meja Duwe shalda kakbeyakíña ¿sakí shi Duwe shalda aldukaka na? ¹⁵ Azhi ni meja Duwe shalda kakbeyaldiamak kagakagakíña ¿sakí shi amak kagabeyaka na? Ai shaldaga na ekí sezheklde: “Jateja ezua zunekualdal gaxane shalda guaxal nakakueki ¿sakí ekí atemajañ zeñ zaldakue ne!”[☆]

¹⁶ Ekí ne, nasaná Isayélkueki Jateja Asukuák zhinik zunekwane aldukatshak jiaga, anuñka nekueja iyapanasúñ kakzeka. Ai shaldaga na Isaiyaja Jatek ekí akbene sezheklde: “Nají Sáñkalda, ¿meja shi ma shalda guakalde ‘namak na guak’ jañgú?” akbene.[☆] ¹⁷ Guatshak kágubakue Duwe Jesú shalda múldigaba aldukatshakna, namak ajañgui alduna iyashixa. Akze, Duwe zunekwane shalda kagabeyatshakna, e shalda aldukaxa naldashá.*

¹⁸ Akna ekí izukanaka: ¿Juldiú sanákue Duwe shalda aldukazháne nak shi namak ajañguazháne naldaka na? ¿Naldagálde! Aldukanega nogashá. Ai shaldaga na ekí sezheklde:

“Saldiña netshi Jate shalda akuakldeki kagi agatsauxa káguba zhekuauxa nenegaba,
nakna kagi maxáiñtaba izhgekuauxa zaldakueja aldukanekuegaba naldashá.”[☆]

¹⁹ Ekí jiaga izukanaka: Isayélkueja Duwe shalda aldukatshak jiaga ¿muldetua kagajienazháne shi naldaka na?

[☆] 10:15 10.15 Is 52.7 [☆] 10:16 10.16 Is 53.1 * 10:17 10.17 Ekí jiaga naldaka: “Jatetshi múldigaba kagabeyatshak aldukshi na alduna iyashixa.”

[☆] 10:18 10.18 Sal 19.4

Naldagálde. Ai shaldaga na axáñ misha nauwibama Muesék zhinik Jateja juldiúkuek kakbene ekí sezheklde:

“Maiñ mimisaná naldagálde nají izhgakugazhánugekueki nashaldá kaksúñzekue mijañguxa.

Ne anuñka ekuega nají nekshaldatshakna mauldí miñzukui, mimetsaulshaldikue nzha.”[☆]

²⁰ Ai shaldaga na Isaiyaja akzék naldakí Jateja guaká ekí gauwane:

“Juldiú saná naldagáldekue naldiyáaki aldogatshak jiaga kakzanuge.

Ekibeñga na, nas me naugé naziyaaldukáaki nonekue nasga me naugé katuñshanuge nzha.”[☆]

²¹ Naldatshak Jateja nasaná Isayélkue shaldaga guashi na ekí sezheklde:

“Naski káguba naldukasúñ, amak naxajanashasúñ kakzekakuek naxakualdinaldiamak, mauzeñga zhinik abá naldakí kagakuañneshiñgaba izhokuge nzha.”[☆]

Ekí sezheklde naldashá.

11

Anuñka juldiú sanákue kaldakualdaldixaga

¹ Guatshak ekí jiaga izukanaka: Juldiú saná Jatetshi kuñbuldu nekldekue ¿Jateja nuk kezhgajuekuá guane shi na? ¡Naldagálde! Nas jiaga ai sanága, Abaldahámtshi atukuaga, Benjamín ldaxega naldaldatshak Jate nezhgajuekuazháne.[☆]

² Akze, Jateja mauzeñga zhinik juldiú sanáke ají naldakualdiamak zunezhgakuxanane[☆] nakna, ni mitsák zunezhgajuekuazhé. ¿Ekí miñsúñ shi naldaka

[☆] 10:19 10.19 Dt 32.21 [☆] 10:20 10.20 Is 65.1 [☆] 10:21 10.21 Is 65.2

[☆] 11:1 11.1 Plp 3.5 [☆] 11:2 11.2 Ex 19.5-6; Dt 4.20

na? Nauwibama Eldiyaja asaná Isayélkue shalda Jatek akizhguashi ekí sezheklde: ³“Nají Sáñkalda, mijí múldigaba naldiñga kazuxaitshixakue akuashi na, jika mikiyayogéñ jiaga atiñguá ni akú. Nas za namak majañguge abanuge jiaga, nakuaxa gundana ni kakzék.”☆

⁴ Ekí akizhguagatshak, Jateja ekí akiyó: “Ma za abazhámalde, 7.000 sigítkue nají aldaldaldiamak kezhgakuxanugekue abanega. Ekueki kágubakuetshi jate Bahál axezhuka akldé agazukualdiamak nuldu axayogazhá guanekue asheñga nogashá”☆ akbene sezheklde.

⁵ Ekibeñga na, kaiga jiaga anuñka me nuxa na nasuñ juldiúkuañ Duwe Jesú namak kajañguxakue nañga na kaldá. Aikuañga na Jateja éegaba guañ zñnajañgui na, ají naldakualdiamak zñnezhgakuka. ⁶ Amak éegaba guañ zñnajañgui zñnezhgakuxane nakna, janshizhe katshéñ nuxa zñnezhgakugazháne. Akze, janshizhe katshéñ zñnezhgakuxane guashiñki, ake, éegaba guañ zñnajañgui zñnezhgakugazháka naldataldé naldashá.☆

⁷ Akna ¿sakí jañguakue ne? Nasaná Isayélkue Jateja sha ajanashagálde jana, janshizhe katualdiamak aldijiñgaba ashekualdatshak, naki ni meja amak akzaldazhá guane. Ekí ne, Jate zñnezhgakuxanekuañ niñkauwañki amak zññzane. Azhiniki Jateja aldukazháldiamak aldunaxa kakuamakuá guane. ⁸ Ai shaldaga sezhekldamak zek guane:

“Jateja aldunaxa kabakshanekue kezhokshéñ zhinik na, uba keshá nogatshak jiaga, Jate ‘me ne’ atuazháka.

Kuxa kaxaldí nogatshak jiaga, e shalda kagajien-azháka.

Mauzeñga zhinik kaiga yo ekíga kezhokshalga nzhok.”☆

☆ 11:3 11.3 1R 19.10,14 ☆ 11:4 11.4 1R 19.18 ☆ 11:6 11.6 Ga 3.18

☆ 11:8 11.8 Dt 29.4; Is 29.10

⁹ Nauwibama Dabíja shanekue shalda Jatek ekí akshishane sezheklde:

“Kauwizhéñ ji kakldunka ajanashatuka ‘ekí za izhogakualdixa shakldá’ ajañguatogéñ, jika mikldegagánga migisalshakuamakbeña, guiyaba katuñshiwá.

¹⁰ Azatuazháldiamak aldunaxa uba kesañgua guwá. Ekíki aldunaxa ji namaklde kagajienazháldiamak. Ekíga na, jika jie akzé awaldeyatuka jana pa kax-azguamalde zaña kezshokshiwá.”☆

Jateja juldiú naldagáldekue ají nekshane

¹¹ Akze, juldiú sanákue Duwe Jesú namak ajañguazhá gui Jatek akiyajuldune nak ekí izukanaka: ¿Jatek axajuezhane za ashekualdaldixa shi na? ¿Ekíki naldazháka! Ne anuñka nasanákie iyajuldunatshak zhinik na, Jateja axautshi sanákue niñkauwañki kalkualdaldixa. Ekíki nasaná Isayélkue mauldí kakzeshi, kauwizhéñ jiaga kalkualdana kakzegapanaldiamak. ¹² Guatshak nasaná juldiúkue sha ajanashanéñ zhinik na, Jateja saldiña saná nahauxa niñkauwañki zuxaita zeñ kajañguapanane. Akze, nasanákie iyajuldunéñ zhinik na axautshi sanákue zúnake atemajañ zeñ zaldaba iyapanapanane. Ekí ne, niuwizhíne nasaná Duwe Jesú iyapanaldixakue ipanaldiauxa neja ipanatshak míngaki, jsakí guagasá zeñ zalda zexaldixa ne!

¹³ Kaiga zúnake maiñ juldiú saná naldabínekuañ ekí miñmeyaldikue. Duwe Jesúja aldéñ zúnekuane shalda miñmeyaldikuamak jiba nageneki matshuwi akzé jañguge. ¹⁴ Amak atshikugéñ zhinik na, nasanákie mauldí kakzukundana nzhakzék. Ekíki ezuakueki kalkualdana kakzegatshakna, kaldakualdaldixaga ni kajañgukú.

¹⁵ Guatshak juldiú sanákue Jatek axajuezhane aldogueñ na, axautshi sanákue niñkauwañki minahauxa mimeshk-abakualdiamak Jateki atshane. Ekí ne, nasanákueja Duwe iyapanatshak míngaki, jsakí zegaka ne! Jatek axajuezhane aldogueñki, ashua guane jana aldalgue, Duwe iyapanatshak Jateja keshkabakuane, mokue izhgate guanekue jana aldaldaldixa naldashá. ¹⁶ Guatshak gakue* axasa Jatek agaxexaldiák, ajígaba nek guxa naldaldixa. Ekíga na, kalditshi shijualda se ne naldaldiák, akuldakue jiaga se nega naldaldixa. Ekibeña na, juldiútshi abama Jatetshi izhogapananén zhinik na, aitshi tukuakue jiaga Jatetshiga naldaldixa nakldá.

¹⁷ Guatshak kaldi numañ atuñka† anuñka akuldakueki axabeñguamakbe, Jateja juldiú sanákue anuñkaki kezhgajuekuá guane. Ne maiñ axautshi sanákue niñkauwañki, kaldi kalkaldeldi zaldatshi akulda jana minaldatshak, ai kaldi numañ atuñkatshi akulda axabeñguanén Jateja mimaxabuñguá guane jana miné. Ai zhinik na, kaldi akulda giemi shijualdaxa zhinik ají nokldiaja kama gukshamakbeña, Jateja ajíkue zeñ kajañguamakbeña zeñ mimajañguxa. ¹⁸ Ekí mimakuatshak jiaga, kaldi akulda giemi axabeñguane jana nasanákue Jateja aldén na kezhgajuekuanekue zhakaldak miñzé itshanabináldi. Miñjuizhanagába. Kalditshi akuldaja shijualda kama gukshane be nokshagábaki, akuldaki shijualdak kama guxanéñ zhinik na be nuka naldashá.‡

* 11:16 11.16 Nm 15.17-21. “masa” Eñki pañ nexaldixa guanagáldega.

† 11:17 11.17 Ai kaldi numañ atuñkaki “olivo” axezhuka. Jatetshi múldigabak kaldi “olivo” akuagatshake juldiú sanákue Jateja ajíkue aldaldaldiamak izhgakuxanekue na izhguajaxa. ‡ 11:18 11.18 Ekí be nokshaka guagatshake ekí guashi naldaka. Saldiña sanákue juldiú sanák zhinik za na Jatetshi zeñ zaldaba kipanka. Ne juldiú sanága axautshi sanákueki zhinik zeñ zaldaba ipanazhé.

‡ 11:18 11.18 Ekí be nokshaka guagatshake ekí guashi naldaka. Saldiña sanákue juldiú sanák zhinik za na Jatetshi zeñ zaldaba kipanka. Ne juldiú sanága axautshi sanákueki zhinik zeñ zaldaba ipanazhé.

¹⁹ Guatshak ezuake ekí guakbinaka: “Eñki nas nax-abuñgualdiamak nuxa na kaldik akulda giemikueki axabeñguá guane nakldá.” ²⁰ Namak naldatshak ekí miñkiyonaka: Nasaná juldiúkue Duwe Jesú namak ajañguasúñ kakzeguakna, kaldi akulda axabeñguakldegamakbe, Jateja kezhgajuekuá guane. Ne maiñ niñkauwañki, Duwe alduna mishiñguakna, Jateja ají giemi mimaldekshane. Akna sekuazhikshagábaki, miñgisaldi guakuak be minoxaldí. ²¹ Akze, Jateja juldiú sanáki kaldi akulda giemi jana nalgué jiaga tuagába, Duwe namak ajañguazhá guñgué shalda kezhgajuekuane. Ne maiñ míngaki, Duwe alduna ishalga nogakí minaldaldiák, ekíga mimezhgajuekuaka ni mitú.

²² Guatshak Saldiñga netshi Jateki juañ zaldaba atshixa ne, kaxañ jiaga atshixa miñkualdakue. Ekí ne nakna, nasaná juldiúkue aldéñ akiyajuldungueñ zhinik na kaxañ kakuane. Ekí ne, maiñ axautshi sanákuek niñkauwañki aldéñga juañ zaldaba miñkatshixaki akzé jañgualga minoxaldiák, amak miñkatshaldixaga. Ne alduna ishabinśa miñgualdiák zúnake, maiñ jiaga agajué mimezhokshaldixa. ²³ Naldatshak juldiúkueja Duwe Jesú namak jañgualdiák zúnake, Jateja mokue ajíkue kaldekshaldixa. Akbiñgaki Jateki kaldi akulda axabeñguanekue mokue axaldak axabuñguaka kama axaldé nak. ²⁴ Akze, kalkaldeldi zaldatshi akuldaki axaldatshi naldagálde jiaga kaldi numañ atuñkatshi axaldak axabuñguakldegamakbe, maiñ juldiú saná naldabíne jiaga Jateja ají mimaldekshane. Ne kaldi numañ atuñkatshi akulda míngaki, ake, jibañ naldakí mokue axabuñguakldegamakbe, juldiúkueki mokue ají giemikue kepanaka naldashá.

Juldiú sanákue kalkualdaldixaga

²⁵ Gajakue, juldiúkue zhakldé miñzé itshani sekuazhikshiji guamiñnegak, Jateja sakí atshaldixa

mu zũñkizguazhá guanane miñgajienakue ni mimajañgukú. Akze, kaigabeñki anuñka Isayélkue aldunaxa akuamaldekilde Duwe Jesú namak ajañguasũñ kakzexalga. Nogatshak juldiú saná naldagálde Duwe ipanaldixakue ipanaldiauxa ne ipanagá noxaldieñgaki ekí zañga kakzexaldixa. ²⁶ Ne amak ipani isuxaldegatshak zũnake saldiñga Isayélkue kalkualdaldixa shaldaga na ekí sezheklde:

“Káguba ikualdal ezua gaxanaldikueki, juldiú sanága, Siyóñ§ zhinik gaxaldikue.

Ejañki Jakóp shtukuakuega* sha ajanashauxa ne nuk ikuxaldixa niyó.

²⁷ Atshakna sha ajanashane kaxabetaldikue,

kauwizhéñ na ishkualdi izhoxaldikue.”[☆]

²⁸ Guatshak anuñka juldiúkue Jateja Asukuák zũnekuane ipanasũñ kakzeshi na, Jate aguldiñkakue. Ai zhinik na, maiñ niñkauwañki Jateja Asukuák mimekualdaka naldapanane. Naldatshak Jateja juldiú sanákuetshi abamakue mishañga ají naldaldiamak kezhgakuxananéñ zhinik na, kezhgajañgualga za nakldók. ²⁹ Akze, Saldiñga netshi Jatejañki mielde ají naldaldixa, zeñ jañgualdixa izhgakuxaldinik ni mitsake yusha guagálde, ají naldaldiamak jañgualga, zeñ zaldaba agexalga za nogataná.

³⁰ Axañgaki maiñ juldiú saná naldabínekuañ Jateja axatshakue mimajañguamak axatshabíne nane. Naldatshak kaiga nasaná juldiúkueja Jatek amak axajanashazhá guñguakna, maiñ niñkauwañki Jate guañ mimajañguapanane. ³¹ Akze, nasanákué Jateja kajañguamak axajanashazhá guane. Ekíki Jateja maiñ guañ mimajañguéñ

§ 11:26 11.26 Siyóñki Jeldusaldénga. * 11:26 11.26 “Jakóp shtukuakue” guagatshak saldiñga juldiú sanákué guashi. ☆ 11:27 11.26-27 Is 59.20-21; 27.9; Jer 31.33-34

zhinik na mokue guañ kajañgualdiamak. ³² Akze, Saldiñga netshi Jateja saldiñga káguba saná na nahauxa aldéñ axatshakue z~~u~~najañguamak axatshañkáalde zhualduxañgaba z~~u~~nakuaklde nakldók. Ekíki aldéñga saldiñga zhualduxañgaba guañ z~~u~~najañgualdiamak.✠

Jate za akaldak akaldak akzé izhuka

³³ Akze, ¡Saldiñga netshi Jate auxaga akué izhoshi, mitsá guagasá atemajañ ishkuéñ zhinik atshixa naldaka ne!

Ekí ishkué izhogamaga na, janaktuauxa, jañguauxa z~~u~~ñkatshauxa z~~u~~ñgajienaksá zalda, egaba “¡sakíga ni ekí atemajañ atshaka na!” za jañguanaz~~u~~naka nakldá.✠

³⁴ “Saldiñga netshi Jateja jañguatukaki ¿meja shi akualdaka na?

¿Azhi meja shi Jatek ‘ekí atshakue migatsaldaka tiuwi’ aksanek akzegaka na?”✠

³⁵ Azhi “¿meja shi Jatek jika akáu gualdini jiak, mokue ai shalda aldéñ zhinik kualdikshakue agatsé akbeyaka na?”✠

³⁶ Akze, Saldiñga netshi Jateja jika na nahauxa gauwanekue, kaiga jiaga ají kamakga nogakuauxabé nalshatukakue. Ekíki aikueja aldéñ za akldé akzamakga agazukualdiamak.✠

Akna káguba katshekuauwake, Saldiñga netshi Jate za na kaiga zhinik niuwizhíne jiaga akldé akzamakga akzukual zañga kuiznoshí. Ekíga shi naldí.

✠ 11:32 11.32 Ga 3.22 ✠ 11:33 11.33 Is 55.8-9 ✠ 11:34 11.34 Is 40.13; Job 15.8; Jer 23.18; 1Kt 2.16 ✠ 11:35 11.35 Job 41.11 ✠ 11:36 11.36 1Kt 8.6; Ep 4.6; Kls 1.16

12

Zuñgatsauxa Jatek za akegakue

¹ Gajakue, Saldiñga netshi Jateki ekí guañ zuñajañguiñgaba izhogakna, muldetua miñgatsauxa ek za akegakue miñgakuañnexaldikue. Aldéñ akldunamak, ají za mizhekualdaldiamak, beñga minoxaldieñki ekí akexal minoxaldí. Akze, Jate ekí agatsaldi akldé akzamakga akzukui, axazauwakuamak axazauwakue.

² Ekí ne, Duwe Jesú jañguagáldekue kakldeshi ashekuamakbeñga mizhekualdaldixa itshanabináldi. Mijañguauxaldi, miñnegaldi Jate abisajañ mimayushéñ zhinik na, miñgatsauxa abisajañ mimezhokshaldiamak miyakexaldí. Ekíki aldéñ sakí izhogakue mimajañguxá miñkualdaldiamak. Akze, aldéñ mimajañguxáki akldunamak, janshizhe, muldetua izhogakuauxabé izhogakue mimajañguxa nakldá.

³ Guatshak Jateki éegaba guañ najañgui na, ají múldigaba miñmeyaldikuamak nezhgakuxane nakna, saldiñgak ekí miñmeyaldikue: Axaldáñ miñzá naldazháuxa miñzé itshanagábaki, Jatejañga Duwe alduna ishabinogéñ sakígaba miyaxazauwaldiamak mimatshishixá mituatshak, miñzaldakuauxabé nuxa zhikzalshiwíñ. ⁴ Akze, ezuamé abuáke kaldaldatshak matshuwi zuñkazauñkakueki, kaxa, uba zuñkaldaldatshak zhuajanañgaba abuák axazauwazhékue. ⁵ Ekíga na, Duwe Jesú ipanañkaldekuañki matshuwi kaldaldatshak, zhualdunañgaba ishkaldaldi ají abuáke askimimé kaldé.☆

⁶ Akze, Jate éegaba guañ zuñajañgui mielde mielde jiba axatshakualdixa zuñezhgakuxanamak kuizaxatshijí. Akna aldéñga ezuake ají múldigaba naldiñga nukshana-mak kágubakuek kabbeyaldixa izhgakuxane naldiák, “jatetshi Aldunajañga sha ekí guagakue naksané” jañgui

☆ 12:5 12.4-5 1Kt 12.12-31

amak kakbeyakue. ⁷ Azhi ezuake Jateja kágubakuek kaxazauwaldiamak izhgakuxane naldiák, amak kaxazauwakue. Ekibeñga, ezuake Jateja ají múldigaba shizhiyaldiamak izhgakuxane naldiák, amak shizhiyakue. ⁸ Azhi ezuake Jateja Asukuá ipananekue akldé akldēnga al-dunak kakuiyakshaldiamak izhgakuxane naldiák, amak kakuiyakshakue. Ekibeñga, ezuake Jateja nashi jika agajushkakue agaunexaldiamak izhgakuxane naldiák, agipenasúñ akzegagába, zeñ akldeshi kakauwakue. Azhi ezuake Jateja Asukuá ipananekuekga kaksanexaldiamak izhgakuxane naldiák, atshakuamak agatsaldi kaksanegakue. Ekibeñga, Jateja ezuake jibañ tuwi izhukakue guañ kajañgualdiamak izhgakuxane naldiák, zeñ akzaldi za kagaunegakue agatsaldaldixa nzha.☆

Duwe ipanane mitsabé izhogakue

⁹ Guatshak aldunaxa zúñgatsauxa kágubakue kezhgajañgui izhogakue zúñgatsé.☆ Sha atsháki zúñguldiji na agajué izhogakue. Akze, janshizhe atshá zúnake, aik za alduna ikauwal, amak atshál nogakue zúñgatsé. ¹⁰ Duwe ipanañkaldekuañki zhuakajagaba ajañguamakbé muldetua ajañguakue. Ataba, atabañ zhinik akldé zhikzukui, ishketakue. ¹¹ Nauwijí Sáñkalda kaxazauwatshak miwa zúñzegagába, zúñgatsauxa axatshindana zúñzeshiñgaba, amak axazauwakue. ¹² Niuwizhíne aldēñ janshizhe zúñkatshaldixa zúñmeneki “naxatshaldixaga shakldá” jañgui, zeñ zúñneshi jiaktuakue. Mitsák jibañ tuakue zúñgatsaldaldiák, abá naldakí abetakue. Niuwi akbaja naldakí Jate axazguaxalga za kuiznoshí.☆

☆ 12:8 12.6-8 1Kt 12.4-11; 1Pe 4.10-11 ☆ 12:9 12.9 1Tm 1.5; 1Pe 1.22

☆ 12:12 12.12 Ep 6.18; Plp 4.4-6

¹³ Duwe ipananekue jigaba kagajuezhi tuakualdiake kagaunegakue. Nauwijuxa zũñkabizhal zũñkaldaxaldiake, muldetua kepanakue zũñgatsé.✠

¹⁴ Mieldeke Duwe Jesú shalda sha zũnakualdiák, Jateja ekíga kakiyushakue akshishagába, janshizhe kaxatshal-diamak niñkauwañki akshishakue.✠ ¹⁵ Ezuakueki zeñ kakldexaldiake, nasũñ ekue na zeñ zũñnegakue. Ekibeñga ezuakueki itshani, abauwi guatoxaldiake, nasũñ jiaga ekue na itshani mauwakue.✠ ¹⁶ Nasũñgaba zhual-duxá ajañgui, señgaba zhe nogakue.✠ Kágubakue zhakldé zũñzé zũnawatualdiamak niyakue zũñgatsaldakí. Ne ai itsaldagálde atuñkakue jiaga kaxabaldegakue. Ni axaldáñ za auxaga zũñkué itshanakue zũñgatsaldakí.

¹⁷ Sakígaba sha zũnakualdiák, nasũñ zhinik ekíga kakiyushagába.✠ Ne ji katshatshak saldiñgaja janshizhe katshixá atuñka nake, ai za atshakualdixa itshanakue. ¹⁸ Mitsake saldiñga na señgaba zhe nonazũnaka tuakualdiake, amak izhoxa za niyakue. ¹⁹ Gaja mimezhgajañgugekue, sakígaba sha mimakualdiák, maiñ zhiniki ekíga kakiyushagábaki, “Jateja kakiyushaldixa shakldá” mijañgualdí. Akze, Saldiñga netshi Sáñkaldaja ekí zũñmene sezheklde: “Nas na sakígaba sha ajanashixakueki kakiyushakue naksuikualdi, guiyaba katuñshaldikue nzha.”✠

²⁰ Akna, kakiyushagábaki, Jatetshi múldigabaja guagamak miyatshaldí:

“Kaguldiji izhoxabinukakue maldija kakuatoxaldiake kakáu miñgualdí,
azhi ni kakldunatoxaldiake kakáu miñgualdí.

✠ 12:13 12.13 Eb 13.2; 1Pe 4.9 ✠ 12:14 12.14 Mt 5.44; Lk 6.28 ✠ 12:15 12.15 1Kt 12.26 ✠ 12:16 12.16 Plp 2.2 ✠ 12:17 12.17 Mt 5.38-44; 1Ts 5.15; 1Pe 3.9 ✠ 12:19 12.19 Dt 32.35; Eb 10.30

Ekí miñguatshakna, sha mimakuane jiwak miyazkualdixa.”[☆]

²¹ Akna shane miñgubiji guakuak, sha mimakuatshak kakiyushagába. Akze, shanek miyagubiyaldiamake janshizhe niñkauwañki miyatshaldí.

13

Sáñkaldakue axabetakue

¹ Saldiñga netshi Jateja za na sáñkaldakue zañsanexaldiamak niuwi kageka. Ekí sáñkaldakue keteneñ zhinik na, saldiñga kaldahauxa “janshibeñga ni nagasanexaldí” zañneshi amak kaxatshakue zañgatsé.[☆]

² Akna mieldeki agasanegazháka akldematshak, Jatejañga iteneja aksanegazháka akldexaldixa. Ekí kakldematukakueki, kauwizhéñga kagatsé sáñkaldakueja guiyaba katuñshaldixa.

³ Guatshak sáñkaldakueki jian atshixakue zhe akzualdiamak izhogazhékue, sha atshixakue zúnake zhe akzualdiamak izhukakue. Akna ekue zhe miñzukuasúñ miñzegake jian za atshakue. Ekí miyatshaldíak, “janshibé matshixa tiuwi” mikbeyaldixa.

⁴ Akze, sáñkaldakueki Jatetshi nashikue, aldéñ axazauwi janshibé miñkatshaldiamak ketene. Naldatshak sha miyatshaldíak zúnake zhe miñzukuakue miñgatsé. Jinake naldakí. Sáñkaldakueki sha atshixakue guiyaba tuñshaldixa niuwi kaxaldé nak. Akze, Jatek axazauwi izhukakue nakna, aldéñ tsaldi sha atshixakue guiyaba tuñshakuamak katuñshaldiamak izhukakue. ⁵ Ekí nakna, sáñkaldakue “janshibeñga ni naksanexaldí” za jañguakue. Egabá guiyaba mimatuñshazhaldiamak nuxa

[☆] 12:20 12.20 Pr 25.21-22 [☆] 13:1 13.1 Tit 3.1; 1Pe 2.13-17

ekí jañguagábaki, aldunaja “janshibé sha nagasanegaka na” miñmeyamak mijañgualdí.

⁶ Guatshak sáñkaldakueki Jatetshi nashikue, saneshi na jiba atshixakue nakna, ai shaldaki kakilzabiyakue miñgabeyaldiák, amak kakilzabiyakue. ⁷ Akze, mieldekueki sakí kaxatshakue miñgatsahake amak miyaxatshaldí. Akna sáñkaldakueki kauwíj jiba shalda azhi jigaba shalda akilzabiyakue miñgabeyaldiake, amak kakilzabiyakue. Azhi ezuakueki axabeti mual kaxatshakue miñgatsaldaldiák, amak miyaxabetaldí. Ekíga na, ezuakueki akzé kajañguakue miñgatsaldaldiake, amak akzé mijañgualdí.

Ajañguakue

⁸ Guatshak mielde nañki shaldá zundukaga nake, ilsaldikshakue zungatsé. Naldatshak ezua shaldá zunake zundoalga noxaldixa, aiki kágubakue izhgajañguakue zungatsé. Akze, mieldeke amak kágubakue izhgajañgui izhogakualdiake, Jateja guiyaba zunkabajaneja guagauxa atsha zhuxaña atshixa naldashá. ⁹ Guiyaba atsha nexaldixak Jateja ekí zumeñka: “Misewá naldagálde na askuildegasúñze. Káguba guaxa atshasúñze. Tushegasúñze. Axautshikuetshi numa mijí naldakue jañguasúñze.” Ekí azhi saigaba guiyaba zunkabajanauxa ezuañgaba me nek guane ekí zumeñka: “Maiñ axaldán mitsá miyajañguxa nake, kágubakue amaga mizhgajañgualdí.” ¹⁰ Akze, amak kágubakue izhgajañguakualdiake agisalshi axatshañkaldáaldixa. Akna izhgajañgui me kizhogatshake, guiyabaja guagauxa atsha zhuxaña atshakualdixa naldashá.

☆ 13:8 13.8 Ga 5.14; St 2.8 ☆ 13:9 13.9 Ex 20.13-15,17; Dt 5.17-21; Lv 19.18

¹¹ Ekí miñmeyanugamak atshiji mizhoxaldí. Jinake naldakí. Duwe Jesú z~~u~~nekuane namak jañguapana kakueni anuñka zegaté nogakna, mokue kagik z~~u~~nakuxal naxaldiéñ, akldেña ai ldiuwañ zexaldá guxá miñkuák. Ekí miñkualdi na, aldunaxa kabamine minuka uba zhikldেñshamine, Duwe jimiyaaktualdiamak za mizhekualdaldí. ¹² Muñzeshi zegapanatshak tuañ zalda naldaksánapanamakbe, kagik izhoxaki saldini Duwe aldéñ nugeñka z~~u~~nauldéyaldiéñ zexaldá na guapán. Akna aldunaxa tuañ itsekldekue sha ajanashiji ashekuamakga sha atshaldaz~~u~~ñsá kuizguí. Ekíga na, aldunaxa muñshí z~~u~~nzeklde, sakígaba katshatshak shanek kama agilshakue z~~u~~ñgaunegakakue z~~u~~nake kuizatshijí. ¹³ Akze, muñshí z~~u~~nzeklde nakna, atshakue z~~u~~ñgatsahamak atshakue. Ne sha atsha z~~u~~nake mashakue z~~u~~ñgatsé. Akna z~~u~~tuxa, sha atshakualdiamak pita gauwa, nauwisewá naldagáldekue na askuildek atsha, abuá na atsha guas~~u~~ñzamak atsha, múldigaba sasha, mauldí z~~u~~ñzexa mashakue. ¹⁴ Ekí sha atshagábaki, maiñ zhakuá janshagatse mitshualdiyamakbé nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú izhogamak mizhekualdatshakna, Duwe “me ne” kágubakuek mituñshaldí. Ne, sha atshindana miñzeká miñsanegamak miyatshaldixa niñkauwañki jañguagába mizhekualdaldí.✠

14

Duwe ipanaminekuañgaba nalda izhguasé

¹ Guatshak anuñka Duwe Jesú alduna ishixakue aldéñ kajañguamak izhoxa auxa shizhatiyagá nukakue muldetua kepani miñgualdí. Amak mipanatshak ekue na

✠ 13:14 13.14 Ga 3.27

jiki atshaminaka, gaminaka shalda múldigaba zhik-sashishabináldi. ² Akze, Duwe ipanane anuñkakueja “saldiñga gakuegaba shakldá” ajañgui, axaxa. Ne ezuakue Jateja kajañguamak izhoxa auxa shizhatiyagá nukakueja z~~u~~nake saldiñga axaka ajañguazhé nak uwaki axazhé. ³ Naldatshak saldiñga gakagaba jañguxaja saldiñga gazháka jañguxaki azhaguáñ akzé tuakue agat-saldazhé. Ekibeñga jiak, saldiñga gazháka jañguxaja saldiñga gaxaki agatsé ne axezhagakue agatsaldazhé. Jinake naldakí. Saldiñga netshi Jatejañki ipaná guane nak. ⁴ ¿Me maldahák shi axautshitshi nashi jiaga agatsaldi ne tumildaka niuwi mixaldé mitshán? Akze, sáñkaldaja za na ají nashi janshibé atshane azhi sha atshane tuakue niuwi axaldé. Ekibeñga na, Duwe ipanañkaldekuañki Saldiñga netshi Sáñkalda za z~~u~~natuakue niuwi axaldé. Aldéñga na ijuldú naldakí, akldunamak izhogakualdiamak z~~u~~ñaunegaka nakna, amak kizhuka z~~u~~natualdixaga.

⁵ Ekibeñga na, Duwe ipanane ezuakuejañki ezua ldiuwañ za akldé Jatetshi ne ajañguxakue. Ne ezuakueja z~~u~~nake niuwi neyauxa zhualduxa Jatetshigaba ajañguxakue. Naldatshak ai shalda egaba ezuak, ezuak minahamak “ekí sha janshibé jañguanaka na” izhgakue miñgatsé. ⁶ Akze, ezua ldiuwañ za Jatetshi ne ajañguxakueja, Jate akldé akzamakga agazukualdiamak amak ishkakuka. Amakbeñga na, gakueki saldiñga axaka jañguxakueja, Jate akldé akzamakga agazukualdiamak saldiñga axaxa. Ekí axaji na, Jatek “zeñ nzhakldék” agabeñka. Ne amakbeñga na, ji gasúñze jañguxakueja jiaga, Jate akldé akzamakga agazukualdiamak jigaba axazhé. Ne ji axaxá shaldaki Jatek “zeñ nzhakldék” agabeñkaga. ⁷ Akze, nastuñga ni ezuake axaldáñ z~~u~~ñnunamak izhoxa izhgakugakue z~~u~~ñgatsaldakí,

☆ 14:6 14.1-6 Kls 2.16

azhi zũñnunamak shuixa izhgakugakue zũñgatsaldakí. ⁸ Nasũñki nauwijí Sáñkaldatshi giemigaba kaldahakna, izhoxalga nogakualdiéñ ek akldunamak izhogakue, azhi shua naldakualdiák, ek akldunamak shuigakue. Akze, izhoxalga nogakualdí azhi shua naldakualdiák, zhualdux-añga ají giemigaba kaldé. ⁹ Akze, Duwe Jesúki saldiñga kágubakue be nukakue azhi shua guanekue jiaga, aldéñ za kauwijí Sáñkalda izhoxaldiamak, shuigueni mokue izhgate guane nakldá.

¹⁰ Ekí nakna, Duwe ipanaminekuañgaba ¿jinak shi ezua agatsé ne tuminaka mijañgú? Azhi ¿jinak shi ezua mimizhaguañ akzé mitú? Niuwizhíneki Saldiñga netshi Jatejañga na zũñgatsaldi azhi zũñgatsaldakí ne zũnatualdiamake saldiñga axaldagakuegaba zũñgatsaldaldixa.✠

¹¹ Ai shaldaga Jateja ekí guashi sezheklde:

“Nas Saldiñga netshi Sáñkalda izhoshiñga izhokugek naldi namak ni guakú:

Niuwizhíne saldiñga saná na nahauxa naxaldaxaldixa.

Atshakna akldé nakzamakga nagazukui ishkajiezhi nuldu naxayoshi, kauwixaxak naldi

‘Ma za Saldiñga netshi Jate ni mizhók’ nagabeyaldixa nakldá.”✠

¹² Ekí sezhekldamak ezuak, ezuak kaldahauxa Saldiñga netshi Jate za na atshañkaldauxa dulda agilshakue zũñgatsaldaldixa nak, aldéñ za zũnatualdixa nakldá.

Duwe ipananekue kejudukshagába

¹³ Ekí Jateki zũnatualdixa nakna, Duwe Jesú ipanañkaldekue ataba atabañ nalda izhguashi, zũñgatsé akuaxaldazũñsá kuizguí.✠ Ekí akuagagábaki, “naski

✠ 14:10 14.10 2Kt 5.10 ✠ 14:11 14.11 Is 45.23 ✠ 14:13 14.13 Mt 7.1; Lk 6.37

Duwetshi jiúñguldak zhinik sakígaba gaja akjieñgundana atshazháldiku” itshanakue zúñgatsé. ¹⁴ Guatshak nauwíj Sáníkalda Duwetshi naugakna, mielde gakueki gasé naldazhé nakué.✠ Naldatshak ezuaja zúnake jiki gasé jañgualga nuka nake, aiki gakue agatsaldazhé. ¹⁵ Akze, ezuaja jiki gasé jañguxa ne gaté mimatuatshak me nuxa aldéñ jiaga gandana akzukuaminaka. Ne aldéñki gatshak sha atshiji guxá jañguxa nakna, aldunaxa señgaba akzegaksánaldixa. Akna amak miñgashatshak, ai Duwe ipanane izhgajañguazháldiñga atshaminaka. Akze, Duwe Jesúki ji gasé jañguxakue shalda jiaga shuizhá guane nakna, maiñ ji miñgajéñ zhinik me aldunaxa kaldusakuabináldi.✠ ¹⁶ Ekíga na, jiki “janshibé sha atshanaka na” mijañguatshak jiaga, gaja sha atshishaminaka mitualdiake, atshabináldi. Azhi ezuake amak gaja sha miyatshishatshak, Duwe ipanamine shalda nalda miñkakuagaka nzha.

¹⁷ Akze, “Saldiñga netshi Jate za ni naksanexaldí” mikldexaga ji gaja, ji tuxak nuxa alduna ikauwa naldazhé. Ne Jateja jian izhogakue zúnajañguxá, kágubakue na señgaba zhe noxa, ají Alduna zúñgenek zeñ zaldaba zúñzeshi izhoxa za nijí na, ai za alduna ikauwáñkalde izhogakue.✠

¹⁸ Akze, mieldeki ekí Duwe Jesú axazauwaldiák zúnake, Jatek akldunamak izhoshi na, kágubakueja jiaga “janshibé ni atshí” atualdixa nakldá.

¹⁹ Ekí nakna, Duwe ipanañkaldekuañgaba sakí agat-saldi señgaba zhe nogakue nahake, amak za niyakue. Ekíga na, sakí agatsaldi ataba atabañ zhinik akldé akldéñga aldunaldi akuiyakshakualdiamake atshakue nahake, amak za niyakue kuizitshaní. ²⁰ Ne ji miñgajéñ zhinik nuxa, Jateja ezuatshi alduna sakí guiyak-

✠ 14:14 14.14 Mlk 7.14-19 ✠ 14:15 14.15 1Kt 8.9-13; 10.23-24 ✠ 14:17 14.17 1Kt 8.8; Ga 5.22

shatuka akildusakuagába. Akze, Jateja tuwiñki saldiñga gakueki ganazunakagaba tuñka. Naldatshak ezuakueki ekí shizhatiyagánga nogakna, jigabáki gasé ajañgualga nuka gaté zunatuatshak sha atshishanazunaka.* Akna ji kakajéñ zhinik ezua ekí sha katshishatshakna, nasuñ jiaga sha atshijiñga atshakualdixa. ²¹ Ekí nakna jigaba katshatshak, uwa kakatshak azhi kalwéldia siyagaxaune† katuxaldiák zhinik nuxa gaja akjieñguanazunaka katualdiake, akldé janshibeñki atshañkaldáaldixa nzha.

²² Akna, ji atshaminaka, jiki gaminaka mijañguxaki maiñ Jate na za miñkualdi na, axautshikueja ekíga ajañgualdiamak kezghaunshagába. Ne, maiñ zunake ji atshaminaka mijañguxá miyatshaldiák, “sha atsha sha gukú” miñnegakí naldaldiake zeñ minaldaldixa. ²³ Ekí ne, ezujañki “¿Jateja jiki janshibé ganaka azhi gashánaka najañguxá?” mozhua mozhua akldegatshak jiaga, amak galdiák sha atshaldixa. Jinake naldakí. “Gakuamak sha gakú” aldunaxa akldegakí jiaga gane nak. Akze, mieldejañki “atshatokugeki Jate najañguamak sha atshikú” muldetua akldegakí jiaga atshaldiák, sha atshijiñga gualdixa nakldá.

15

Duwe Jesúk agastu, ajanamé izhogakue

¹ Guatshak Jateja izhogakue zunajañguamak akldé shitiyáñkaldekuañki ekí shizhatiyagá nukakue kaxabeti kagaunegakue. Ne nasuñ axaldáñ zununamak za izhogakue zungatsaldakí. ² Ne ezua ezua kaldauxa Duwe ipananekek kakldundana agatsaldi janshizhe

* 14:20 14.20 Jinake sha atshishanazunaka naldakí. Jiki gasé jañgualga nuka gatshak “sha atshá sha gukú” akldexaldixa nak. † 14:21 14.21 “vino”

kaxatshiji, aldunaxa kakuiyakshakualdiamak atshakue.✠
 3 Akze, ni Duwe Jesú jiaga aldéñgaba akldunamak izhoxa niyazhé.* Ne aldéñ ekí Ajatek akbene sezhekilde: “Najate, nalda mixakuagatshaga, nas jiaga nalda naxakuaka nzha.”✠ 4 Akze, Jatetshi múldigaba sezhekldauxa neki, shi zũnkaldiyaldiamak sezhekldekue. Amak shi kitiyéñ zhinik jibañ katuatshak jiaga abeta shitiji, aldunaxa guildegakualdixa. Ekíki Jateja janshizhe zũñkatshaldixa zũñmeyanane “zũñkatshaldixaga shakldá” jañgui, jiaktuakualdiamak.

5 Akze, Saldiña netshi Jateki aldunaxa zũnakuiyakshixa, abá naldakí alduna ishalga nogakualdiamak kama zũnakukshixa izhogakna, Asukuá Duwe Jesúk agapa neyabinogéñ e izhonamakbe, askuí alduna jañgui, ataba atabañ zhinik ishkabeti, izhgaunexal shi mimaldokshí. 6 Ekíki aldunaxa askuíñgaba miñneshi, askuí múldigabakga Saldiña netshi Jate, nauwifí Sáñkalda Duwe Jesútshi Ajatega za akldé akzamakga miyakzुकualdiamak.

Duwejañki juldiú naldagáldekue ikualka

7 Ekí nakna Duwe Jesú muldetua mimepananamak-beña, maiñgabaga jiaga muldetua mishpanaldí. Ekí mizhekualdialdiakna, kágubakuek Jate akldé akzamakga miyakzुकushaldixa. 8 Guatshak ekí miñmeyaldikue. Duwe Jesúki juldiúkuek axazauwi na, ezua zũnekualdal naxaldixa nauwibamakuek kagabenalguamak ibuakual naklde. Ekíki Jatejañki sakí zũñkatshaldixa zũñmeñka amak za zũñkatshixa ne zũnatuñshaldiamak. 9 Amak nagatshak, aldéñki juldiú saná naldagáldekueja jiaga Jate

✠ 15:2 15.2 1Kt 10.24,33 * 15:3 15.3 Duweki Ajatek akldunamak za izhoxa niñka. ✠ 15:3 15.3 Sal 69.9

guañ kajañguane shalda akldé akzamakga agazukualdia-
mak naklde. Ekí zekldeki sezhekldamak zeklde:

“Akna nasaná juldiú naldagáldekue kenañ izhoshi, ‘Jate,
ma za akaldak mikzé ni maldá’ mikbeyaldikue.

Ekíga na, akldé mikzamakga mikzukui,
mixazubeyaldikue nzha.”[☆]

¹⁰ Ekí jiaga sezhekldane:

“Maiñ nasaná naldabínekuañ, Jateja ají kuñbuldu
z^unezhgakuxanekue juizhi zeñ shi miñneshí.”[☆]

¹¹ Ekí jiaga sezhekldé:

“Saldiñga saná juldiú naldabínekuañ, Saldiñga netshi
Sáñkalda akldé akzamakga akzukuwíñ.

Ekíga na, saldiñga saná na nahauxaja akldé akza-
makga akzukui shi axazbejí.”[☆]

¹² Ekí jiaga Isaiyaja guaklde sezhekldé:

“Ezua nauwibama Isahí[†] shtukuaga kukaldixa.

Eja z^unake saldiñga saná na nahauxa
kaksanexaldixa.

Ekueja zhinik aldéñ sakí kalkualdaldixa kakkbene
‘amak z^uñkatshaldixa shakldá’ ajañgui, alduna
iyashaldixa nzha.”[☆]

¹³ Guatshak Saldiñga netshi Jate za na janshizhe
z^uñkatshaldixa z^uñmeyanamak “naxatshaldixaga
shakldá” z^unajañgushi, jiz^unatuñshixa. Akna ek
alduna ishabinogéñ aldéñga zeñ zalda nahauxa aldunaxa
miñzukui na, aldunaxa señgaba mikzegakue na nahauxa
na shi mimezhokshí. Ekíki ají Aldunatshi kamak zhinik
na, aldéñ janshizhe miñkatshaldixa miñmeyanamak,

[☆] 15:9 15.9 2S 22.50; Sal 18.49 [☆] 15:10 15.10 Dt 32.43 [☆] 15:11
15.11 Sal 117.1 [†] 15:12 15.12 Isahíga Jesé jiaga akuaka. Eñki nauwibama
sáñkalda Dabítshi ajate. Atukua shalda guagatshake eñki Jateja Asukúa Duwe
z^unekualdal gaxaldixa shaldaga guashi. [☆] 15:12 15.12 Is
11.10

akldé akldēnga “naxatshaldixaga shakldá” aldunaxa miñgatsauxa namak jañgui, jiaktuwi shi mimezhokshí.

Duweja Pábuldu axazauwaldiamak izhgakuxane

¹⁴ Gajakue, maiñki “Jateja shitiyakue mimajañguamak shitiyamine nakna, ekíga sha janshizhe ishkatshiji izhoxabinók” minakué. Ekí shitiyamine nak, “kágubakuek jiaga ekíga sha shaxaldiyaminaka na” minakué. ¹⁵ Naldatshak jalde kaltake anuñka shalda be miñgisekualdikuamak nakzék naldakí miñmeji miñkuzgauwatokuge. Jinake naldakí. Jate éegaba guañ najañguatshakna ekí axazauwaldikuamak nezhgakuxane nak. ¹⁶ Aldéñki nasaná naldabínekuañ Asukuá Duwe Jesú zunekualdal gaxane shalda múldigaba miñmeyaldikuamak nezhgakuxane. Amak miñmeyaldatshak Duwe namak jañgui mipanatshakna, Jatetshi Aldunaja ají giemi mimaldekshixa. Ekíki Jate jika agaxegatshak aklduni ipanamakbeñga ají giemikue muldetua mimepanaldiamak.

¹⁷ Naski Duwe Jesútshi naugakna, Jatek axazauwi izhokuge shalda sekuazhikshanaka. ¹⁸ Naldatshak Duweja Ajatetshi jiba muldetua atshaldikuamak natshishane za na nakzék naldáaki guaxaldikue. Akze, nasaná juldiú naldagáldekue sakí atshaté natuatshak, Jateja Duwe zunekualdal gaxane shalda guagaté naldukatshakna, Jatek amak axajanashiji Duwe iyapanane. ¹⁹ Akze, Jatetshi Alduna ají kamak zhinik Jate me ne tuñshaldiamak janshizhe ajanashaté atú guazhámak natshishaté natuñguéñ zhinik na iyapanane.✧ Ekí Jatetshi Alduna nagaunegatoguéñ, Duwe zunekwane shalda Jeldusaldéñ guagapangukuenik saldiña kuíbuldu guashiña, kagi Ildidia axezhogeñka yo guaxaldikue nezhgakuxanamak ni isugakuapankú.

✧ 15:19 15.19 Ajsh 15.12; 1Kt 2.4

²⁰ Akze, naski Duwe Jesú z~~u~~nekuane shalda ni mitsák e aldukazhéñka guaxaldikue za akldé itshani izhokuge. Ne mashi Duwe z~~u~~nekuane shalda akuagapananeñkaga, e shalda akldé shizhiyaldikue z~~u~~nake itshanazhánuge. Azhi ekí atshaldikuake axautshija juanzi janagatuneña juwí gauwapananaka jana atshanaka nak.[☆] ²¹ Ne ezua z~~u~~nekualdal naxaldixa shalda guashiña ekí sezheklde: “E shalda ni mitsák kagabeyazhékue nanaldixa kagabeyatshak, namaklde atualdixa.

Ekíga na, ni mitsák e shalda aldukazhékue nanaldixa aldukatshak, muldetua kagajienaldixa nzha.”[☆]

Pábuldu Aldumaxa neyaldixa jañguane

²² Ekí jiba atshatoxaldatshakna anuñka juizha miñkabizhaldikue jañgualdatshak jiaga, neyazhánaka atunuge.[☆] ²³ Ne kaiga z~~u~~nake au jeñgui baxeki Duwe shalda aldukazhé nanekuek amak kakbeji saldiksha gugák, jaiki akldé ekí atshakue nagatsaldaksá. Guakna miñkabizhdana nakzexalda gueni anuñka kagi zegakna, ²⁴ kaigaki awaxani kagi Espaniixa neñkugéki maiñ nugeñka z~~u~~xaitaldatshak miñkabizhaldikue ni itshankú. Amak mimatundana nakzekldamak maiñ na anuñka izhoxaldikuenik, exa zhinik Espaniixa neyaldikuamak nagaunegakue ni mimajañgukú.

²⁵ Naldatshak, gaja Duwe ipananequeja Jeldusaldéñka zaldakuetshi paldata ajuizhakuane kaxabexal kaigaki neyaldikue. ²⁶ Ekí ajuizhakuanekei Duwe ipanane Masedoniixa, Akeyaxa zaldakueja gaja Jeldusaldéñ zaldakue jika kagajuezhataka aldukañguakna, kauwizhéñgaba axaunexaldiamak paldata ajuizhakuane.[☆] ²⁷ Ai juizhakuanekei nasaná

[☆] 15:20 15.20 2Kt 10.15-16 [☆] 15:21 15.21 Is 52.15 [☆] 15:22 15.22 Alm

1.13 [☆] 15:26 15.25-26 1Kt 16.1-4

judiú naldagáldekue aldaldatshak jiaga, kauwizhéñgaba judiú Duwe ipananekeuega axaxaunexaldiamak ekí ajuizhakuane. Ekí ajanashatshak gaunegakue kagatsahamak axauneklde. Akze, nasanákuēja kauwisaná naldagáldekuek Duwe zúnekuane shalda kakbeyatshak zhinik na, kauwizhéñ jiaga namak ajañguatshak Jateja zeñ kajañgualdá guane. Ekí aldunaldi kaxaxauneklde nakna, kauwizhéñ zhiniki judiú saná Duwe ipananekeue ji agajueshkakue agaunegakuamak agaxaunegakue kagatsé.✧ ²⁸ Akna amak paldata ajuizhakuane kaxabexal Jeldusaldéñka nenaldikuenik, Espaniixa neñkugé exa miñkabizhijí neyaldikue. ²⁹ “Amak eñka miñkabizhaldatshakna, Duwe Jesúki jzúxaita zeñ zaldaba na zúnajañgualdixa shakldá!” nakué.

³⁰ Gajakue, nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú ipanañkaldéñ, Jatetshi Aldunajañga ajañgui zúnezhokshéñ na, nas jiba nakzegatogéñ maiñ nagauneshiñga miñgatsauxa Jatek ekí nakshishal miñgakuañnexaldikue: ³¹ Nasaná Juldeyaxa zalda Duwe jañguagáldekue sha nakuí guakuak, Jate numañ natualdiamak. Ekíga, Duwe ipanane Jeldusaldéñka zaldakuek paldata kaxajuizhakuane kakuldeyaldatshak, muldetua nakiyapanaldiamak minakbeyaldí. ³² Ekíki Jate ekíga najañgualdiake, exa muldetua zeñ nakldeshi miñkabizhal neyaldikuamak. Amak miñgapakualdaldatshak aldunaldi muldetua minezhiksekushaldiamak. ³³ Akze, Saldiñga netshi Jate aldunaldi señgaba mikzexatshi jateki saldiñga maiñ nañga shi izhoshí. Ekíga shi naldí.

16

“Mimajañguge” kakkbene

¹ Guatshak munzhi Pebe nauwijanameña Duwe ipanane, janshizhe nakualdi na ekí miñmeyaldikue. Eñki kuñbuldu Señkeldeyaxa zalda Duwe ipananekue kaxazauwi gauneka. ² Akna exa miñkaldeyatshak, Duwe ipanañkaldekuañki muldetua ishpanakue zñngatsahamakga ipana miñgualdinik, ji agajuezhéñ numañ tuwi miñgualdí. Jinake naldakí. Matshuwi nekue agauneshi, nas jiaga nagauneklde nak.

³ Akilda, asewá Paldiska* nañki, Duwe Jesús axazauwaldiamak jibake nas naña askuiña atshixakue, kajañguge miyakbeyaldí. ☆ ⁴ Ekueki naki shuixal nagisaldatoguéñ, shuishi guanakldegak kauwizhéñ niñkauwañki naki ashuixabaté kagisanane. Akna nas za “zeñ nzhakldék” akbeyazhúge, nasaná juldiú naldagálde Duwe ipanane san san izhajuizhaldeka nogauxa nekue jiaga ai shalda zeñ kakldeka.

⁵ Ekíga na, kauwijúk Duwe ipanane ajuizhaldekakuek jiaga kajañguge miyakbeyaldí. Kasak Asia baxe zalda Duwe ipananane Epenetu izhgajañgugek ekíga jañguge miyakbeyaldí. ⁶ Maldiya, miñgaunexaldiamak jiba atshijiña izhukak ekíga jañguge miyakbeyaldí. ⁷ Mozhua nasaná juldiúkue, Andaldóniku, Junia na, nas na kalseldi izhonanekue, nazhaxaña Duwe iyapanane, e zñnekuane shalda guakakue akzé kawatuñkakue. Akna kajañguge miyakbeyaldí.

⁸ Ekíga na, Duwek zhinik gaja izhgajañguge Ampaldiatu jañguge miyakbeyaldí. ⁹ Ulbanuki nas na Duwe Jesús axazauwaldiamak jibake askuiña atshixa, Estakis izhgajañguge na, ekíga kajañguge miyakbeyaldí. ¹⁰ Apeldeki Duwe shalda jibañ tuwiñgaba izhogatoguéñ jiaga abá naldakí ek za alduna ishalga izhoneki jañguge miyakbeyaldí.

* 16:3 16.3 Ai Paldiskaga na Paldásilda jiaga akuaka. ☆ 16:3 16.3 Ajsh 18.2

Ekíga na, Aldistóbuldu ajúk zaldakue juizhi kajañguge miyakbeyaldí.

¹¹ Ekíga nasaná juldiú Eldodiúñ na, Nalsisu ajúk zalda Duwe ipananekue juizhi kajañguge miyakbeyaldí.

¹² Mozhua munzhi Taldipena, Taldiposa na, Duwek axazauwaldiamak jiba ajanashixakueki kajañguge miyakbeyaldí. Ekíga na, munzhi kajañguxa Pélsilda, Duwe axazauwi jiba atshijiñgaba izhuka, jañguge miyakbeyaldí.

¹³ Aldupu Duwe ipanane muldetua izhuka, ajabaki najaba janaña najañgui izhuka nak, kajañguge miyakbeyaldí.✠

¹⁴ Ekíga na, Asiñkalditu, Paldegonte, Edme, Pataldoba, Edma na, Duwe ipanane kauwizhéñ na ajuizhaldekakue juizhi, kajañguge miyakbeyaldí.

¹⁵ Ekíga na Pildóldogu, munzhi Juldia, Neldeyu ajasũ juizhi, Oldimpa na, Duwe ipananekue kauwizhéñ na ajuizhaldekakue juizhi, kajañguge miyakbeyaldí. ¹⁶ Maiñ Duwe ipanaminekuañgaba mitsák miyatuatshak, ajañgui mual za mishkazguaxaldí.† Duwe ipananekue jexa izhajuizhaldekakue nogauxa nekueja mimajañguxá miñmeyakue ni akuák.

¹⁷ Gajakue, ekí miñgakuañnexaldikue. Namaklde shi miñkaldiyañkalde ne, ai miñgitamakuiñga shi miñkaldixakue be miyaxalдохaldí. Ekí naldagálde shi miñkaldiyatshakna, maiñgaba mimeshkajuekuxa nakna kagajué mizhekualdaldí. ¹⁸ Akze, ekueki nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú axazauwagábaki, kakldunamak izhoxaja za kaksaneka. Kauwizhéñ múldigaba janshagatsaldi, sam akzaldi, jian mikzukundana agatsaldi azakuagatshakna anuñkakuejañki “sha jañguxakue nindá” kakldegakíñga kejudukshixa. ¹⁹ Ne maiñ zũnake saldiñga Duwe

✠ 16:13 16.13 Mlk 15.21 † 16:16 16.16 Juldiú sanákueki ishkazakuaxaldiamake waxak nauwa alduzguxa.

ipaneanekueja Jate amak axatshiji mizhekue miyakuakna, maiñ shalda nagatsauxa zeñ nakldeshi izhokuge. Nal-datshak ekí mimajañguge: Maiñ mishkuéñ, janshizhe at-shakueki amak atshál nogakue. Sha atshák niñkauwañki agajué nogakue ni mimajañgukú. ²⁰ Ekí mizhekualdat-shakna, Saldiña netshi Jate aldunaldi señgaba mikzex-atshi jatejañki mitsá zegagá jisék mimagubishatshakna itaná miñgualdixa nzha.

Nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú atemajañ éegaba guañ mimajañgualga shi noshí.

²¹ Guatshak Timuteyuki nas na Duwek axazauwi jibake askuí atshixaja mimajañguxa miñmeyakue ni guak. Ekíga na, nasaná juldiúkue Aldusiu, Jasóñ, Sosípatel na ekí miñmeyakue ni akuák.✠

²² Telsiuki nas jalde kaltak miñmeji guagatokugauxa, ají káuxaldak amak gauwatukaja jiaga mimajañguxá miñmeyakue ni guak.

²³ Naski Gayu tshuk izhoxaldatshak, eja jiaga mi-majañguxá miñmeyakue ni guak. E tshukga na Duwe ipanañkalde kajuizhaldegéñ. Eldastuki jalde kuíbuldutshi paldata aksuikueja jiaga ekíga mimajañguxá miñmeyakue ni guak. Ezua nauwijanameña Duwe ipanane Kual-tuja jiaga, ekíga mimajañguxá miñmeyakue ni guak.✠
[²⁴ Nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú éegaba guañ mima-jañgualga shi noshí. Ekíga shi naldí.]

Jate za akldé akzamakga akzukuakue

²⁵ Saldiña netshi Jate akldé akzamakga kuizakzukuí. Akze, naski Duwe Jesú zunequane shalda múldigaba abisa guakugega na Jateja aldunak kama mimakukshaka. Guatshak Jateja kasaxa zhinikga

✠ 16:21 16.21 Ajsh 16.1 ✠ 16:23 16.23 Ajsh 19.29; 1Kt 1.14; 2Tm 4.20

Asukuák ẓnekualdaldixa mu ẓñgisekuakí nagatonane.
²⁶ Ne, kaigaki au mu ẓñgisekuá guane. Akze, Jateja ají múldigaba naldiña ẓxaitshixakuek sakí ẓnekualdaldixa shaldaga na kalta kakaushananamak naṣñ kakuaka. Ekí kakuagatshak Saldiña netshi Jate izhoshiña izhukaja ẓnezhgakuxanamak za kakuaka. Ekíki saldiña saná nahauxa nekueja Asukuák ẓnekuane shalda namak ajañgui, amak axajanashaldiamak. ²⁷ Akze, aldéñ za Saldiña netshi Jate izhoshi na, aldéñgabaga muldetua auxaga ishkué izhuka. Akna, Asukuá Duwe Jesú ẓñgaunegatshak Jate akldé akzamakga akzukui, kaiga zhinik niuwizhíne jiaga ekí zaña akzukual kuiznoshí. Ekíga shi naldí.

Jatetshi múldigaba

Kogi: Jatetshi múldigaba New Testament

Copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kogi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

7c5b6db6-c9a4-56c8-a822-4345cd7bafc0